VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 59 — Vol. XLII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, toukok. 21 p. — Saturday, May 21, 1960

N-liitto ei ole luopunut rauhanomaisen rinnakkaiselon periaatteestaan -- H.

Itä Berliini. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev saapui Itä-Berliiniin eilen (torstaina) ja lupasi viipymättä saksalaisille, että hän tulee tekemään kaikkensa huipputason neuvottelujen järjestämiseksi seuraavan kuuden tai kahdeksan kuukauden kuluttua.

Hän sanoi, että Neuvostoliitolla ei ole mitään aikeita tehdä muutoksia rauhanomaiseen rinnakkaiseloon tähtäävässä politiikassaan. Hän korosti uudelleen, että sosialistinen maailma ja kapitalistinen maailma voivat rauhanomaisissa tarkoituksissa elää rinnakkain ja pyrkiä rakentamaan maailmaa.

Mutta, sanoi hän, Neuvostoliiton on myös neuvoteltava toisten sosialististen maiden kanssa ja tarkistettava tilannetta päästäkseen tarpeellisiin johtopäätöksiin.

Shoenfeldin lentokentällä, Itä-Berliinin lähellä, pitämässään puheessa hän sanoi:

"Tarvitsemme aikaa tilanteen parantamiseksi ja kuuden tai kahdeksan kuukauden kuluttua Neuvostoliitto tulee tekemään kaikkensa taatakseen, että pidetään huipputason neuvottelut, ja että ne johtaisivat hyödylliseen tulokseen."

Hrushtshev sanoi, että hän osallistuu huipputason neuvotteluihin vain siinä tapauksessa, että "Yhdysvallat raivaa esteet sellaisen tieltä." Hän ei esittänyt puheessaan minkäänlaisia uhkauksia, vaan vakuutti, että Neuvostoliiton taholta tullaan tekemään kaikki mahdolli nen rauhan säilyttämiseksi maailmassa.

Hänen autoaan saattamassa läpi lipuin koristetuin kaduin oli kaksitoista moottoripyöräpoliisia. Länsiberliiniläisetkin, jotka ovat nähneet Hrushtshevin vastaanottoja aikaisemminkin, sanovat, että tämä vastaanotto oli suurin mitä täällä on koskaan annettu neuvostoliittolaiselle johtajalle. Minkäänlaista mielenosoitusta Hrushtshevia vastaan ei ollut havaittavissa vaikka joissakin länsimaalaisissa piireissä on viimepäivinä huhuiltu, että sosialististen maiden leirissä olisi ollut olemassa jonkinlaista erimielisyyttä alkuunsa Pariisissa sammuneista huipputason neuvotteluista.

Kun Hrushtshev ilmoitti aikaisemmin Pariisissa aikeistaan vierailla Berliinissä, länsimaisissa piireissä oltiin suuresti huolestuneita ja pelättiin, että Neuvostoliitto voisi aivan heti allekirjoittaa erillisen rauhansopimuksen Itä-Saksan kanssa pakoittaen länsimaat neuvottelemaan Itä Saksan kanssa Länsi-Berliinistä. Tämä olisi erittäin kiusallista länsimaille, sillä ne eivät ole vielä tunnustaneet Itä-Saksaa.

Kuitenkin, Neuvostoliiton pääministerin ja Itä-Saksan puhemiesten ilmoitetaan torstaina vakuuttaneen berliiniläisille, että mitään muutosta ei tule tapahtumaan ennen uuden huipputason neuvottelun pitämistä.

Hrushtshev sanoi häntä vastassa olleille Itä-Saksan edustajille, että ne kysymykset, joista oli aikomus neuvotella Pariisissa, eivät ole menettäneet merkitystään.

"Näitä tärkeitä neuvotteluja ei pidetty Pariisissa siksi, että Yhdysvallat teki sellaisen mahdottomaksi", sanoi hän.

"Ilmeisestikin ne piirit, jotka ovat jälleen valta-asemassa Yhdysvalloissa, eivät halua yhteisymmärrystä. Ilmeisestikin Yhdysvalloissa on ihmisiä, jotka halusivat torpedoida huipputason neuvottelut, joita ihmiset olivat odottaneet ja joihin he olivat luottaneet."

Hammarskjöld kehoittaa luottamaan YKhon

United Nations. — Yhdistyneiden kansakuntien yleissihteeri Dag Hammarskjöld kehoitti niin itää kuin länttäkin käyttämään kaikin mahdollisin keinoin YK:ta maailman vapauttamiseksi pitkällisen kylmän sodan piinauksesta.

Yleissihteerin vetoomus sosialistisille ja kapitalistisille maille esitettiin YKn turvallisuusneuvoston valmistautuessa k o k o o n tumaan, mahdollisesti maanantaina, käsittelemään Neuvostoliiton syytöstä, että yhdysvaltalaiset vakoilulennot muodostavat vaaran maailman rauhalle.

Hän sanoi uskovansa, että sota voisi syttyä vahingossa, sillä kukaan nykyisessä maailmassa ei ryhtyisi avoimin silmin sotaan.

Hän sanoi, että joku onnetto muus tai välikohtaus on paljon suuremmassa määrässä mahdollinen kuumeisessa ilmapiirissä ja että YKn tarkoituksena tulee olla lämpötilan laskeminen jotta olisi vähemmän vaaraa sodan syttymisestä vahingossa.

NL vetosi YKn USAn rajaylitysten johdosta

Turvallisuusneuvosto kokoontuu maanantaina keskustelemaan U-2-koneen rajaselkkauksista

United Nations. — YK:n turvallisuusneuvosto kokoontuu maanantaina keskustelemaan siitä, että Yhdysvaltain sotilaslentokoneet ovat syyllistyneet vakoiluun ja ilmatilan loukkaamiseen Neuvostoliitossa.

Neuvostoliiton ulkoministeri Gromyko esitti keskiviikkona, että Turvallisuusneuvosto pitäisi kutsua ylimääräiseen kokoukseen sen johdosta kun yhdysvaltalaiset sotilaslentokoneet ovat loukanneet Neuvostoliiton ilmatilaa ja siten syyllistyneet hyökkäykseen hänen maataan vastaan.

Brittiläisistä piireistä on saatu tietää, että ulkoministeri Lloyd osallistuu maanantaina pidettävään Turvallisuusneuvoston kokoukseen. Ranskan edustajaksi tulee ulkoministeri Couve de Murville.

Yhdysvaltain vakituinen edustaja Henry Cabot Lodge on hallituksen jäsen, mutta siitä huolimatta uskotaan, että valtiosihteeri Herter tulee Yhdysvaltain puhemieheksi tähän kokoukseen.

Koskematta välittömästi U-2-vakoilukoneen rajanylityksiin Neuvostoliiton ulkoministeri Gromyko sanoi torstaisessa sähkeessään: "Neuvostoliitto toivoo Turvallisuusneuvoston . . . ryhtyvän tarpeellisiin toimenpiteisiin lopettaakseen Yhdysvaltain ennen kuulumattomat provokaattoriset toimenpiteet . . ."

Samalla kun mr. Lodgen kerrotaan sanoneen, että "me kohtaamme kiertelemättä Neuvostoliiton syytökset" ja että "me tulemme näyttämään Neuvostoliiton syytösten täydellisen erheellisyyden", yhdysvaltalaisista piireistä on annettu ymmärtää, että Washingtonin toimesta esitetään kuitenkin hyväksyttäväksi presidentti Eisenhowerin "ilmakontrollin" hyväksymistä niin, että se voitaisiin toteuttaa YK:n lipun alaisuudessa.

Kyynelkaasua mielenosoittajille Turkissa

Ankara. — Poliisit käyttivät kyynelkaasua torstaina noin 1,500 mielenosoittajan joukon hajoittamiseksi. Huolimatta hallituksen määräyksestä, että mitään kokouksia ei sallita, turkkilaiset jatkavat hallitusvastaisia mielenosoituksiaan vaatien pääministeri Menderesin eroa.

Huutaen "Atam, Atam (Isä, Isä) me seuraamme teidän askelissanne", mielenosoittajat pyrkivät järjestämään mielenosoituksensa Mustapha Kemal Ataturkin hautakammion edustalla.

Puoli tuntia kestäneen yhteenoton aikana mielenosoittajat huusivat tunnuslauseita kannattaen nuo rison viimeaikaisia mielenosoituksia pääministeri Menderesin hallitusta vastaan.

NLn avaruuslaiva laskee pian alas ja tuhoutuu

Lontoo. — Moskovan radio tiedoitti keskiviikkoiltana, että Neuvostoliiton avaruuslaivan matka on päättymisvaiheessa, ja että sille annetaan pian "laskumääräys".

"Maasta annetaan pian määräys, jonka perusteella avaruuslaiva rupeaa laskemaan kiertoradaltaan", sanottiin radiouutisessa.

Kuten aikaisemminkin, neuvostoliittolaiset korostavat jälleen, että tarkoitus ei ole saada avaruuslaivaa takaisin maahan, sillä laskiessaan tiiviimpään ilmakehään se syttyy palamaan ja tuhoutuu.

Moskovan radiouutisen mukaan maasta lähetetään määräys, jonka perusteella hermeettisesti suljettu "matkustajakammio" irtaantuu avaruuslaivasta. Sen jälkeen ne molemmat "laskevat" tiiviimpään ilmakehään, missä ne tuhoutuvat.

Moskovan kaikista selostuksista huolimatta kenraalimajuri John B. Medares, Chicagosta ilmaisi keskiviikkona olettamuksensa, että avaruuslaivassa on ihmismatkustaja. Tällaiselle olettamukselle ei ole kuitenkaan saatu mistään vahvistusta.

Britannia suunnittelee atomivoimaista säiliölaivaa

Lontoo. — Britannian hallitus on pyytänyt viideltä firmalta suunnitelmia kahden tyyppisistä reaktoreista, jotka olisivat sopivia 65,000 tonnin säiliölaivoihin, ilmoitti transporttiministeri Ernest Marples parlamentin alahuoneessa torstaina.

Rio Tinto-yhtiö puuhaa uraanimonopolia Canadassa

Elliot Lake. — United Steelworkers of America-union alueneuvosto on syyttänyt Rio Tinto Mining-yhtiötä yrityksestä päästä monopoliasemaan Canadan uraaniteollisuudessa.

Neuvosto on esittänyt protestinsa sen johdosta, että Stanrock-kaivosyhtiön uraanitilaussopimus on myyty Rio Tintolle. Sama yhtiö voi vielä ostaa Stanleighn sopimuksen. Neuvosto odottaa, että yhtiö yrittää tehdä samoin Denisonin kaivoksen sopimuksen suhteen.

Jos näin tapahtuisi, niin Elliot Lakesta tulisi täydellinen yhtiön kylä.

Kauppaministeri Gordon Churchillille, työministeri Michael Starrille, CCFn lainlaatijakuntaryhmän johtaja Hazen Arguelle ja Temiskamingin piirin ccf:läiselle lainlaatijakuntaedustaja Arnold Petersille on lähetetty protestisähkeet selostaen neuvoston omaksumaa kantaa.

Terästyöläisten unio on pyytänyt myös mahdollisuutta esittää asiansa valiokunnalle, joka tutkii Canadan atomienergialautakunnan ja valtion omistaman Eldorado Mining and Refining-yhtiön politiikkaa.

Cyrus Eatonin syytteeseen asettamista vaadittu

Yhdysvaltain senaattori Dodd vihjannut, että hän on yksityisenä kansalaisena yrittänyt vaikuttaa lainvastaisesti Yhdysvaltain ulkopolitiikkaan

Washington. — Puhuessaan senaatissa torstaina senaattori Thomas Dodd (dem. Conn.) vaati, että on asetettava syytteeseen clevelandilainen teollisuusmies Cyrus Eaton siitä syystä, että hän on ollut kanssakäymisissä neuvostoliittolaisten johtajien kanssa.

Dodd sanoi, että Eaton matkusti ilmateitse Pariisiin keskustellakseen Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin kanssa sen jälkeen kun huipputason neuvottelut raukesivat alkuunsa.

"Eaton on loukannut Logan-lakia ja hänet tulisi asettaa syytteeseen", sanoi Dodd.

Mainitun lain nojalla kielletään yksityiset yhdysvaltalaiset kansalaiset neuvottelemasta minkä ulkovallan kanssa tarkoituksella vaikuttaa Yhdysvaltain politiikkaan. Laissa varataan aina kolmeen vuoteen asti vankeutta lain rikkomisesta.

Eaton saapui Pariisiin vähän ennenkuin Hrushtshev lähti Itä-Saksaan. He keskustelivat lentokentällä noin 15 minuutin ajan.

Myöhemmin Eaton sanoi, että Hrushtshev oli ilmaissut luottamuksensa siitä, että "loppujen lopuksi hänen maansa ja minun pääsevät yhteisymmärrykseen ja ystävyyteen."

Dodd kuvasi Eatonia "hyvin tunnettuna maailman kommunismin puolustajana" ja "materialistisena, sekaantuvana ja pahana vanhana miehenä."

Republikaaniset senaattorit Carl Curtis ja Bourke Hickenlooper riensivät heti tervehtimään Doddin kannanottoa.

Eaton sanoi Hrushtshevia "suuren neen: "On kaikki voitettavana eikä mitään menetettävänä yhteistyöskentelystä. Ei ole mitään syytä miksi yhden yhteiskuntajärjestelmän tulisi yrittää käyttää valtaansa toisen yli."

Eaton sanoi Hrshtshevia suuren neuvostokansan loistavaksi johtajaksi."

Tämä Canadassa syntynyt teollisuusmies sai aikaisemmin tässä kuussa vastaanottaa Lenin-mitallin.

Eaton, joka syntyi Pugwashiassa, Nova Scotiassa, sanoi, että yksi hänen johtamansa yhtiön perustajista oli Yhdysvaltain presidentti George Washington, joka, hän muistutti Hrushtshevia, ei "voinut puhua valhetta."

Hän lisäsi: "Toivon, että voisimme tehdä tästä perustan Yhdysvaltain ulkopolitiikalle."

Maakuntahallitus tutkii York Townshipin rötöksiä

Toronto. — Maakuntahallituksen kunnallisasiain lautakunnan kaksi virkailijaa — kunnallishallintojen jaoston johtaja A. T. Buttler, ja saman jaoston valvoja W. G. Pack, on määrätty tutkimaan York Townshipin skandaaleja, sen vissejä sivulakeja, rakennuslupien antoa ja maakauppoja.

Ontarion pääministeri Frost sanoi torstaina, että mainitun kunnan asukkaat saavat käytettäväkseen näiden virkailijain tutkimuksen tulokset.

Näiden virkailijain tehtävänä on York Townshipin pyynnöstä tutkia niitä useita skandaalimaisia asioita, joista mainittiin tuomari Joseph A. Sweetin äskettäisessä lausunnossa.

Tuomari Sweet selitti, että York Townshipin valtuusto ja tätä edel täneet valtuustot, olivat rikkoneet sivulakeja, olivat tehtäväänsä kykenemättömiä myydessään kunnan maita, ja että valtuustot olivat osoittautuneet muutenkin kykenemättömiksi.

Tuomari Sweet sanoi havainneensa pahantekoa neljän valitun virkailijan kohdalta ja kunnan esimies Christopher Tonks oli ostanut laittomasti maata kodin rakennustoksi.

Pääministeri Frost kieltäytyi kuitenkin kunnallishallintojen autonomian kunnioittamisen nimessä erottamasta York Townshipin kunnallishallintoa ja ottamasta sen hallintavastuuta käsiinsä. Se puoli asiasta on valitsijain järjestettävä selitti pääministeri Frost.

Ero Yhdysvaltain militaristien ja rauhaa rakastavan kansan välillä

Kommentaattorit Neuvostoliitossa puhuvat NLn voittamattomuudesta ja samalla sen rauhanhalusta

Moskova. — Neuvostoliittolaiset kommentaattorit, jotka ovat aina olleet varsin huolellisia siitä, että ovat huomanneet eron Yhdysvaltain tavallisen rauhaa rakastavan kansan ja militaristien ja monopolistien välillä ovat osoittaneet heti huipputason neuvottelujen karille ajautumisesta lähtien, että Yhdysvaltain presidentti eikä Neuvostoliiton pääministeri oli se henkilö, joka torpedoi aivan ennen alkuaan nämä neuvottelut.

Kommentaattorit osoittavat, että vain Yhdysvaltain militaristit ja sotatarvikkeita tuottavat monopolistit hyötyvät kylmästä sodasta, jonka vallitessa käydään kuumeista aseistautumista. Rauhaa rakastavalle kansalle siitä ei suinkaan voi olla muuta vaikutinta kuin suurempien verojen maksaminen.

Yksinpä Yhdysvaltain johtajienkin välillä tehdään Neuvostoliitossa ero. Esimerkiksi Isvestia-lehdessä sanotaan: "Nykyiset johtajat (Yhdysvaltain) tulisi jakaa kahteen luokkaan — sellaiseen kuin Eisenhowerin luokkaan joka puolustaa gangsterismia kansainvälisissä asioissa, mutta samalla nostattaa kulmakarvojaan kohti taivasta ja rukoilee ihmiskunnan onnellisuuden puolesta ja sellaiseen kuin varapresidentti Nixonin luokkaan, joka kyynillisesti heittää sivuun naamarinsa."

Länsimaiden kirjeenvaihtajat täällä tietävät kertoa, että maassa on kansan keskuudessa paljon suuttumusta ja huolestuneisuutta sen johdosta, etä oli tavattu yhdysvaltalainen vakoilulentokone kaukana maan rajojen sisällä. Neuvostoliittolaiset puhuvat jatkuvasti Pentagonin (Yhdysvaltain asevoimien yleisesikunnan) salaisista vehkeilyistä ja useimmat epäilemättäkin ajattelevat, että on mahdollista, jotta maan rajojen sisälle tunkeutuva ulkomaalainen lentokone voi hyvinkin kuljettaa mukanaan jotain muutakin paitsi valokuvauskoneita.

Neuvostoliiton kommunistinen puolue järjestää nyt maassa lukuisia mielenosoituskokouksia tehtaille, kollektiivifarmeilla ja yliopistoilla. Näissä kokouksissa korostetaan Yhdysvaltain vastuuta huipputason neuvottelujen karille ajautumisesta ja Neuvostoliiton sosialistisen yhteiskunnan voimakkuutta. Neuvostoliittolaiset ovat sitä mieltä, että heillä ei ole mitään pelättävää.

Tätä mielialaa kuvaa myös pääministeri Hrushtshevin puhe ennen hänen lähtöään Neuvostoliitosta huipputason neuvotteluihin, jolloin hän sanoi, että Neuvostoliitto oli tullut hyvin toimeen 42 vuotta ilman huipputason neuvotteluja ja mahdollisesti voisi tulla toimeen 100 vuotta lisäkin ilman niitä.

Pravdassa kirjoittava kommentaattori Leonid Sobolev sanoi samansävyisesti: "Voimme odottaa. Meillä ei ole mitään kiirettä. Jatkakaamme kunniakkaan ja vauraan yhteiskuntamme rakentamista jotta ulkopuolella olevan maailman on tutava luoksemme . . ."

Neuvostoliittolaiset ovat ehdottomasti sitä mieltä, että heillä on voittamaton sotilasmahti ja heidän voittamattomuuden tunnettaan on lisännyt vielä sekin, että Neuvostoliitosta kyettiin lähettämään ensimmäinen avaruuslaivasatelliitti kiertämään maapalloa.

Tästä voittamattomuuden tunteesta huolimatta useimmat ulkomaalaiset kirjeenvaihtajat, heidän joukossaan esimerkiksi lontoolainen Nora Beloff, ovat sitä mieltä että Neuvostoliiton johtajat omaksuvat edelleenkin politiikakseen sen, että soisivat toistenkin elää aivan kuin itsekin — siis rauhanomaisen rinnakkaiselon.

Moskovassa tuotetaan elävää poliovirusta pian koko maailmalle

Moskova. — Yhdysvalloista Cincinnatista kotoisin oleva tri Albert Sabin, joka kehitti elävän polio virusrokotteen, jota käytetään suuressa mittakaavassa Neuvostoliitossa, kävi viime keskiviikkona Moskovassa tehtaassa, jossa valmistetaan tätä rokotetta 25,000,000 annosta viikossa. "Tämä merkitsee sitä, että muutaman kuukauden aikana venäläiset ovat kykeneviä valmistamaan tätä rokotetta koko maailmaa varten", sanoi tri Sabin.

Puolassa ei ole sijaa sakilaisille

Nowa Huta. — Puolan pääministeri Gomulka tuomitsi jyrkin sanoin ne liigalaiset, jotka äskettäin yrittivät saada aikaan häiriötä Puolan teräskaupungissa, Nowa Hutassa.

"Täällä ei ole paikka epäsosiaalisille aineksille, loiseläjille, jotka äskettäin paljastivat itsensä, hän sanoi. Papiston yllyttämät sakilaiset järjestivät siellä metelöintiä.

Gomulka puhui sen johdosta, että oli tullut kuluneeksi 10 vuotta siitä, kun Nowa Hutassa laskettiin Leninin suuren terästehtaan peruskivi.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimien kenraali Thomas D. White kehoitti torstaina senaattia peruuttamaan aikaisemman päätöksensä ja antamaan ilmavoimille sen $294,000,000 Bomarc-ohjuksen kehittämiseksi, joka vähennettiin $39,000,0000,000 puolustusbudjetista. Kenraali White väittää että Bomarc-ohjusta on kokeiltu siinä määrin onnistuneesti, että niitä kannattaa tuottaa yhdeksän eskaaderin aseistamiseksi.

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker esitti torstaina virallisen kehoituksen lähettää hallitukselle ehdotuksia siitä miten tulisi järjestää v. 1967 pidettävät Canadan 100-vuotisjuhlat. Hän pyysi, että jos mahdollista, nämä ehdotukset olisi jätettävä hallitukselle elokuun 1 päivään mennessä. Pääministeri ilmoitti parlamentin alahuoneessa, että hallitus oli saanut vastaanottaa useita ehdotuksia, mutta halusi kuitenkin olla varma, että kaikilla asiasta innostuneilla järjestöillä ja henkilöillä on tilaisuus esittää ehdotuksensa.

Montreal. — Kysymys 40-tuntisesta työviikosta Suurien Sisäjärvien merimiehille herätettiin uudelleen täällä torstaina Seafarers International-union toimesta sovittelulautakunnan istunnossa. 40-tuntisesta työviikosta, joka otettiin käytäntöön v. 1953, luovuttiin v. 1956 kun allekirjoitettiin uusi sopimus union ja Association of Lake Carriersin kanssa jossa hyväksyttiin 7-päiväinen ja 56-tuntinen työviikko.

Pariisi. — Ranskalaiset tiedemiehet ampuivat menestyksellisesti nelivaiheisen raketin noin 94 mailin etäisyyteen toukokuun 19 päivänä. Neljännessä vaiheessa (noin 15 mailin etäisyydessä) raketti saavutti 5,0000 mailin tuntinopeuden.

Norjan ulkoministerin eroa on vaadittu U-2:n takia

Oslo.—Puolustusministerin täytyy erota, koska hän perustuslain mukaan on vastuussa lentoskandaalista, kirjoittaa oslolainen Dagbladet-lehti etusivun artikkelissaan.

Kun tuli vahvistus tiedolle, että Bodö olisi ollut Neuvostoliitossa alas ammutun lentokoneen päämääränä, niin on pakko kysyä, mikä Norjan laitos oli ollut tästä tietoinen ilmoittamatta asiasta hallitukselle, lehti mainitsee.

On myös pakko kysyä, voiko Norja pitää puolustusministeriä, jonka ylimpänä viranomaisena tulee olla vastuussa siitä, ettei sotilastukikohtiamme käytetä toisiin tarkoituksiin kuin hallituksen määräykset edellyttävät, Dagbladet huomauttaa.

Norjan puolustusministerinä on Nils Handal.

BODÖ SAANUT VAHVISTUKSEN

Vahvistus tietoon, että Neuvostoliitossa vapunpäivänä alas ammuttu amerikkalainen U-2-kone oli matkalla Bodöhön Norjaan, tuli Norjan viranomaisille Yhdysvaltain taholta.

Norjan Washingtonin-suurlähettiläs Paul Koht keskusteli viime maanantaina Yhdysvaltain ulkoministerin Herterin kanssa välikohtauksesta. Herter vihjaili silloin siihen suuntaan, ettei lentokoneen tarkoituksena ollut laskeutua Bodöhön. Koht oli kuitenkin saanut sen käsityksen, että Herter tosiaan tiesi lennon päämäärän.

"OLEMME VAROITTANEET"

Neuvostoliitto ei ole esittänyt Norjalle minkäänlaisia uhkauksia amerikkalaisen lentokoneen ampumisen yhteydessä, mainitsi korkeimman neuvoston Norjassa vierailevan valtuuskunnan johtaja P. Lobanov.

Lobanov, joka on korkeimman neuvoston liittoneuvoston puheenjohtaja, mainitsi tämän puhuessaan Norjan hallituksen päivällistilaisuudessa vierailijoitten kunniaksi. Se oli samalla vastaus Norjan pääministerin Gerhardsenin aikaisemmin esittämiin tervehdyssanoihin.

On ainoastaan varoitettu, ettei Norja tulevaisuudessa luovuta aluettaan vakoilu- ja tiedustelutoimintaa varten, Lobanov huomautti.

Me emme ole itse keksineet sitä, että amerikkalainen lentokone olisi ollut matkalla Bodöhön. Ei kukaan uhannut amerikkalaista lentäjää hänen kertoessaan lentäneensä Turkista yli Kreikan, Italian ja Länsi-Saksan Bodöhön, missä hän oli oleskellut lentokentällä 2—3 viikon ajan tutkimassa sen lentokoneen laskeutumismahdollisuuksia, joka sitten ammuttiin maahan Neuvostoliitossa.

Neuvostohallitus ja neuvostokansa voivat yhtyä siihen, että nämä hyökkäysluontoiset toiminnat tapahtuivat mahdollisesti Norjan hallituksen tietämättä, mutta ei voida sallia amerikkalaisten sotilaitten esiintyvän sen selän takana ja käyttävän Norjan aluetta Neuvostoliittoa vastaan kohdistuvaan vakoiluun ja hyökkäyksiin, Lobanov sanoi.

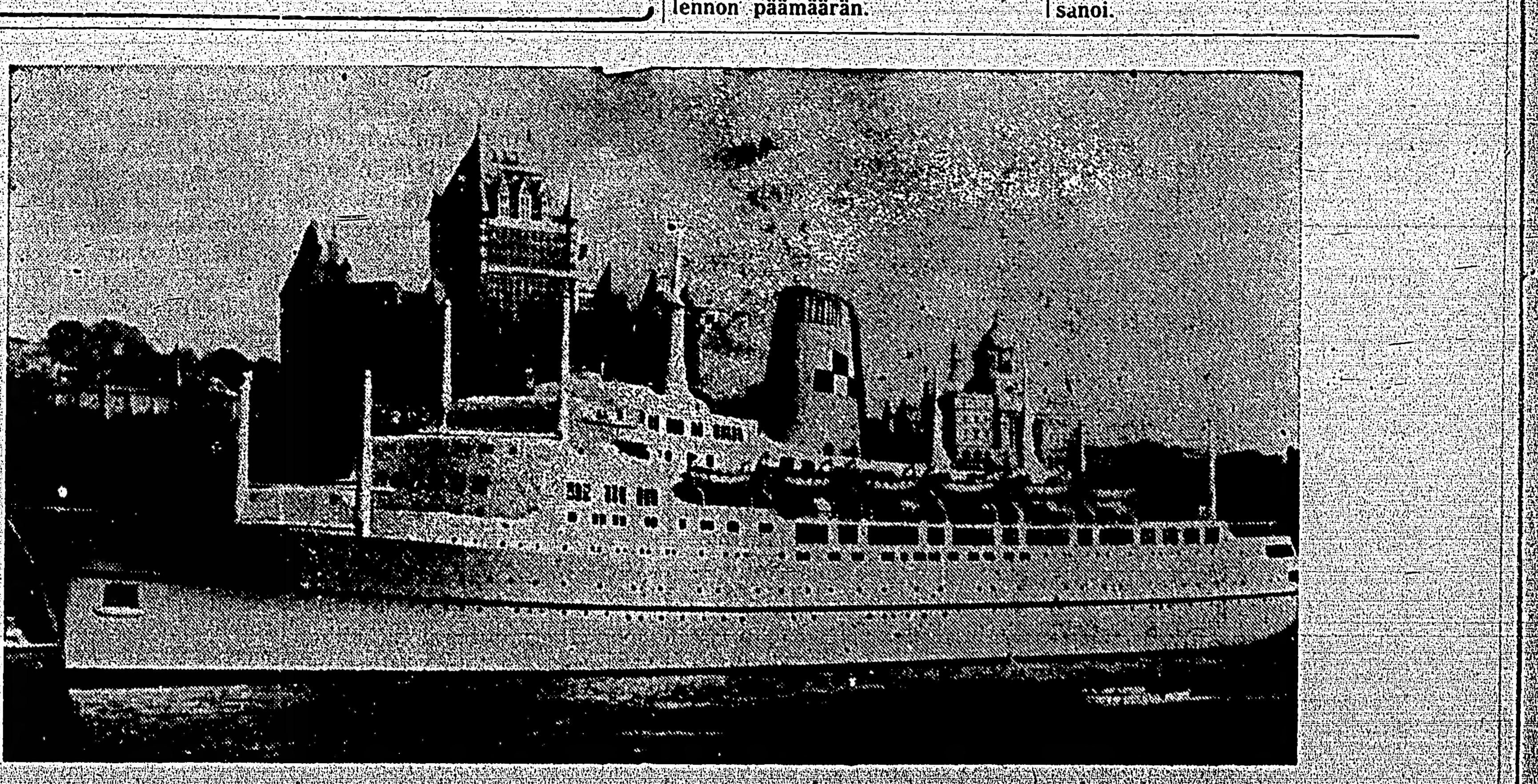

Taiteilijan luomus Canadian Pacific Linjan uudesta 27,500 tonnin matkustajalaivasta Empress of Canadasta. Taka-alalla Quebecin Chateau Frontenac hotelli. Vesillelaskun yhteydessä tapahtuvien seremonioiden päähenkilönä oli Mrs. Diefenbaker, pääministerin vaimo. Tämä uusi loistolaiva on rakennettu Vickers—Armstrong-yhtyman telakalla Newcastlessa, Englannissa.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25	
		3 kk. 2.50	
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25	

Neuvostoliiton avaruusalus

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Neuvostoliitto lähetti sunnuntaina, toukokuun 15 pnä avaruuteen uuden satelliitin, joka on suurempi kuin mikää naikaisemmin ammuttu. Tämä kiertolainen muistuttaa lähinnä sellaista avaruuslaivaa, jollaisella suunnitellaan ihmisen lähettämistä avaruuteen. Alukessa on mukana painekammio ja siinä lasti, joka vastaa ihmisen ja hänen avaruudessa tarvitsemiensa laitteiden painoa. Lisäksi avaruusaluksessa on erilaisia kojeita, joiden yhteinen paino voimanlähteineen on lähes puolitoista tonnia. Kokonaisuudessaan avaruusalus painaa yli 4.5 tonnia ilman kantoraketin viimeistä vaihetta. Sen kiertorata on lähes pyöreä ja kulkee noin 200 mailin etäisyydessä maapallosta.

Eri maiden johtavat tiedemiehet ovat antaneet suuren arvon tälle uudelle saavutukselle ja selittäneet, että tämän hyvin onnistuneen kokeen jälkeen voi Neuvostoliitto jo lähitulevaisuudessa lähettää ensimmäisen ihmisen avaruuslennolle. Tällaisen arvion antoi esimerkiksi brittiläisen Jordrel Bankin radioteleskoopin johtaja prof. Bernard Lovell. Toinen brittiläinen tiedemies, taivaankappaleiden välisen seuran sihteeri Carter kiinnitti huomiota siihen, että tämä avaruusalus näkyy erittäin valoisana ja kirkkaampana kuin yksikään tähti. Hän arvioi tämän avaruuslaivan kantoraketin olevan kolme kertaa voimakkaamman kuin amerikkalaisten Atlas ja Titan raketit. Hän sanoi Neuvostoliiton jo saavuttaneen sen tehon, johon Yhdysvaltojen toimesta pyritään 3-4 vuoden kuluttua Saturnus-suunnitelman avulla. Muiden maiden tiedemiesten arviot tästä avaruuslaivasta kulkevat melko yksimielisesti samaan suuntaan.

* * *

Vaikka vissit yhdysvaltalaiset tiedemiehet ovat heille itselleen parhaiten tietyistä syistä antaneet sellaisia lausuntoja, että tämän avaruuslaivan painekammiossa on jo ihmismatkustaja, niin se on ilmeisesti kuitenkin aivan väärä otaksuma. Neuvostoliitto on nimittäin selittänyt, että kun tämä kammio irroitetaan maasta lähetettävän määräyksen avulla avaruuslaivasta, niin tällöin tämä matkustajakammio "putoaa" tiiviimpään ilmakerrokseen ja tuhoutuu palamalla, sillä tarkoitus ei ole sitä vielä saada takaisin maahan. Sivumennen sanoen Moskovan radio tiedoitti muutama tunti sitten, eli torstaiaamuna, että tämä kammion irroittaminen tapahtuu aivan pian.

* * *

Ymmärtääksemme paremmin tämän avaruuslaivan merkitystä, meidän sietää palauttaa mieleemme se, mitä Neuvostoliitto itse siitä tiedoitti viime sunnuntaina. TASSin uutistiedossa sanottiin mm:

"Viimevuosien aikana on Neuvostoliitossa suoritettu tieteellisiä tutkimuksia ja kokeilurakenteellisia töitä ihmisen lennon valmistamiseksi avaruudessa. Neuvostoliiton saavutukset maata kiertävien suuripainoisten ja -kokoisten tekokuiden rakentamisessa, suurtehoisen kantoraketin menestykselliset kokeet, raketin, joka pystyy kuljettamaan ennakolta lasketulle radalle monen tonnin painoisen tekokuun, ovat suoneet mahdollisuuden ryhtyä rakentamaan sekä panemaan alulle kokeet avaruusaluksella, jolla ihminen voisi suorittaa pitkänmatkan lentoja avaruudessa.

"Toukokuun 15 pnä 1960 Neuvostoliitossa on toteutettu avaruusaluksen lähettäminen maan kiertoradalle . . . Avaruusaluksessa on hermeettisesti suljettu kammio, jossa on lasti, joka vastaa ihmisen painoa kaikkine tarpeellisine laitteineen, joita tarvitaan ihmisen lentoa varten tulevaisuudessa sekä sen lisäksi erilaisia kojeita, joiden yhteispaino on voimalähteiden kanssa 1,477 kg.

"Avaruusalus on lähetetty tarkoituksella kokeilla ja tarkistaa sen järjestelmätoimintaa, joka turvaa sille vaarattoman lennon sekä lento-ohjauksen, paluun maahan ja kaikki ihmiselle lennon aikana tarpeelliset olosuhteet. Tällä toimenpiteellä on pantu alulle vaikea työ luotettavien avaruusaluksien rakentamiseksi, jotka takaisivat ihmiselle turvallisen lennon avaruudessa.

"Sen jälkeen, kun avaruusaluksesta on saatu tarpeelliset tiedot, suoritetaan hermeettisesti suljetun, lähes kaksi ja puoli tonnia painavan kammion irroittaminen. Tällä kertaa ei ole tarkoitus palauttaa hermeettisesti suljettua kammiota maahan vaan kammio, sen jälkeen kun on tarkistettu sen luotettavaisuus ja toiminta sekä irtautuminen tekokuu-avaruusaluksesta, samoin kuin itse tekokuu-avaruusalus, alkavat maasta käsin annetulla käskyllä laskeutua sekä tuhoutuvat tultuaan ilmakehän tiiviimpiin kerrostumiin . . . "

On mahdollista, että tämä hermeettisesti suljetun "matkustajakammion" irroittaminen tapahtuu jo ennen näiden rivien painoon menoa tai pian sen jälkeen. Aivan varmaa on tietenkin se, että tätä "irroittamistoimenpidettä" seurataan kaikkialla maailmassa yhtä suurella jännityksellä ja mielenkiinnolla kuin itse tämän jättiläiskokoisen avaruuslaivan tarkasti ennakkolaskujen mukaan onnistunutta lähetystä ja sen toimintaa.

* * *

Tässä yhteydessä palaa mieleen Yhdysvalloista viimeaikoina usein saadut uutistiedot, että yhdysvaltalaiset tiedemiehet ovat jo "ratkaisseet" sen pulman, miten "matkustajakammio" voidaan avaruudesta palauttaa takaisin maahan, ja että tässä suhteessa on Yhdysvallat edellä Neuvostoliitosta. Meillä ei luonnollisestikaan ole mitään päteviä tietoja siitä, kumpi näistä suurmaista on edellä "matkustajakammion takaisin paluattamisen" ongelman ratkaisemisessa. Mutta varmaa on kuitenkin se, että tällainen kammio on saatava ensin "ylös", ennen kuin sitä voidaan "palauttaa" maahan ja siinä ovat amerikkalaiset vielä kaukana Neuvostoliitosta jälessä.

Samalla palautuu mieleen eräitten länsi-saksalaisten "arvovaltaiset" lausunnot, joiden mukaan planeettojen väliset avaruuslennot ovat pelkkää satua, mitä ei muka voida koskaan toteuttaa.

Mutta niinhän sitä sanottiin nelisenkymmentä vuotta sitten, että esimerkiksi puheet sosialismista ja kommunismista ovat pelkkää satua, sillä työläiset ja farmarit eivät muka kykene hallitusongelmia ratkaisemaan — ja jos siihen pystyisivätkin, ihmisluonto on kerta kaikkiaan muka niin eläimellinen, ettei kommunismin perustunnusta — 'kaikille tarpeittensa mukaan" — voida milloinkaan toteuttaa. Nyt on kuitenkin nähty, että työtätekevät pystyvät erinomaisesti huolehtimaan sosialististen maittensa hallitusasioista ilman porvareitakin — ja Neuvostoliitossa valmistetaan jo perustaa kommunismiin siirtymiselle, missä ihmiset saavat yltäkyllin kaikkea sitä, mitä he tarvitsevat ja haluavat.

Varmaa on myös se, että ihmisen lento avaruudessa — vieläpä planeetalta toiselle — tulee mahdolliseksi aivan lähitulevaisuudessa ja kaiken todennäköisyyden mukaan ensimmäisen avaruuslennon suorittaa ehkä pikemmin kuin luullaankaan joku neuvostoliittolainen.

Jokatapauksessa tämä avaruuslaivan lähetys osoittaa, että Neuvostoliitto on edistynyt äärettömän pitkälle tällä alalla ja lisännyt edelleen välimatkaa toisella sijalla olevaan Yhdysvaltoihin. Kaikki asiantuntijat ovat kiinnittäneet huomiota siihen valtavan suureen voimaan, mikä tarvitaan näin suuren laitoksen avaruuteen lähettämisessä ja siihen ohjauksen — hämmästyttävän suureen tarkkuuteen, minkä avulla avaruuslaiva saatiin kiertämään miltei täydellisen ympyrän muodossa maata. Se edustaa jälleen suurta tieteellistä edistysaskelta.

NL:n parlamenttivaltuuskunta saapui Suomeen

Helsinki. — Toukokuun 16 pnä saapui Helsinkiin Parlamenttien välisen liiton Suomen ryhmän kutsumana Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston valtuuskunta, joka tulee Helsingin ohella vierailemaan myös Lahdessa, Tampereella, Rovaniemellä ja Kemissä.

Helsingin asemalle vieraita vastaan oli saapunut Parlamenttien välisen liiton Suomen ryhmän johtokunnan jäseniä puheenjohtajan Kyllikki Pohjalan johdolla sekä muita kansanedustajia, joiden joukossa nähtiin mm. SKDL:n eduskuntaryhmän puheenjohtaja Hertta Kuusinen ja sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Gunnar Henriksson. Asemalla nähtiin myös Suomi—Neuvostoliitto Seuran johtohenkilöitä ja Neuvostoliiton suurlähetystön henkilökuntaa suurlähettiläs Zaharovin johdolla.

Prinsessaa vietiin taas

Ranskan prinsessa Diane, Pariisin kreivin tytär, vihittiin toukokuun 21 päivänä Wuerttembergin herttuan Karlin kanssa Altshausenin linnassa. Morsiamella on ikää 20 vuotta ja sulhasella 24.

Vihkiäistilaisuuteen odotetaan vieraita Hollannin kuningashuoneesta. Lisäksi on kutsuttu Kreikan kuningatar Friederike, Bulgarian ja Italian entiset kuninkaat Simeon ja Umberto sekä Euroopan ylimmän aateliston muita edustajia. Vihkimisen toimittaa Rottenburgin piispa, tri Carl-Joseph Leiprecht.

Nenäliina ja pöytälamppu

KIRJ. LESLIE MORRIS

Noin miljoona kansalaisistamme, jotka yrittävät elää työttömyysvakuutuksella taikka kunnan avustuksen varassa ovat varmaankin kiinnostuneita seuraavaan ilmoitukseen:

"Harvinaisen kaunis . . . pöytälamppu erikoisesti suunniteltu meitä varten . . . tehty hienosta posliinista ja seisoo pähkinäpuisella jalustalla . . . lamppu varjo tehty silkistä ja varustettuna käsinmaalatuilla kuvilla . . . korkeus 30 tuumaa . . . hinta $400."

Tämä törkeä esimerkki ylellisyysnäytteestä ei ole mikään erillinen tapaus. Eräässä New Yorkin kaupassa näytettiin käsin maalattua nenäliinaa, jonka hinta oli melkein sama kuin uuden Buick auton.

H. G. Wells sanoi kerran, että hän tuli parhaiten tuntemaan Amerikan lukemalla mainostuksia eikä toimituskirjoituksia.

Totuutta ei vain peitetä sillä miten ihmiset elävät täällä yksityisyrittelijäiden paratiisissa, vaan kansanjoukkojen puutetta ja alivaraisuutta korostaa se kun mainostoomuksia julkaistaan yleiskunnan hienolle pintakerrokselle, jotka voivat syödä ja juoda kaikella sillä rikkaudella, jota saadaan toisten työstä.

Loistavavaraiset mainostukset ja taitavat kirjoitukset täyttävät aikakauslehdet ja "paremmat" lehdet, joissa viekkaasti vedotaan rikkaisiin. Ja suurin osa joutuu lukemaan näitä järjettömiä ja ylikeitettyjä mainostuksia.

Kapitalismi on yhteiskuntajärjestelmä, joka ei vain perustu riistoon, mutta se myöskin järjestää kaupustelijakängin narraamaan rikkaita monien silmien edessä.

Roomassa patriisit järjestivät hurjisteluita, joista vain sisärenkaan jäsenet tiesivät plebeijit ja orjat elivät pimeydessä. Feodaaliherrat pitivät linnoissaan sukutaisensa juhlia samaan aikaan kun työläiset kärsivät nälkää pelloilla ja mökeissään.

Meidän nykyiset patriisit ja paroonit ovat paremmin ihmisten nähtävänä.

* * *

Nykyään kaikki lehdet ovat täynnä juttuja mr. Armstrong-Jonesista ja hänen vaimostaan. Kuherruskuukauden aikana se miehistöstä (joka maksetaan yleisestä rahastosta) annetaan yksityiskohtaisia kuvauksia ja kustannukset tiedetään pennilleen.

Ei siitä ollut kauan aikaa kun esitettiin erään espanjalaisen ylimystön tyttären hääpuvusta kuva. Se oli täynnä käsin kiinnitettyjä helmiä. Hienoston muotilehdessä kirjoittaja selosti, että toistakymmentä ompelijaa oli kuluttanut tämän mestariteoksen valmistamiseen satoja tunteja. (Meille ei sanottu mitä palkkaa he saivat).

Nämä ovat esimerkkejä yhteiskunnallisesta rappeutumisesta. Sellaiset ovat loistavia todistuksia mätänevästä yhteiskuntajärjestelmästä. Tällainen jyrkkä ero ylettömän ylellisyyden ja joukkokurjuuden välillä laajenee sitä mukaan kun alkuun ja kapitalistisen järjestelmän taloudelliset lait vaikuttavat.

* * *

Tällaisen "kulttuurin" eroittamattomana osana ovat järjestömät romaanit, rikkautta lupaavat elokuvat, monenlaiset saippuaopperat ja erikoiset "society"-palstat.

Poliittisena osana on vihan lietsonta työläisiä vastaan, unioiden rikkomiset ja punakauhun lietsonta — kaikki tämä vain siksi, että he saisivat pitää etuoikeutensa.

Samana päivänä kun luimme pöytälampusta ja nenäliinasta menimme ostamaan ruokatavaraa Torontoon "Cabbage-kaupunginosaan", jossa asuu ennätysmäärä avun saajia. "Kuinka paljon maksaa makkara tänään?" tiedusteli huolestuneen näköinen äiti. Makkara ja jauheliha ovat etualalla lihapöydällä.

Meidän ruokatavarakori ei ole niin täynnä kuin ne ovat olleet. Työttömyyttä on paljon. Ihmiset eivät enää osta parempia lihapaloja. Puolimädät banaanit menevät nyt hyvin kaupaksi.

* * *

Muistakaa sitä "erikoisesti suunniteltua" pöytälamppua, jonka hinta tuumalta oli $13.33 ja harvinaisen kaunis. Taikka nenäliinaa, joka ei ole valmistettu nenän niistämistä varten vaan osoittamaan maailmalle kuinka yhteiskunnallisesti hyödytön on sen omistaja.

— Neuvostoliiton sähköistetyillä rautateillä on alettu käyttää korkeajännitteisiä ilmajohtoja, joista vetureihin tuleva virta muunnetaan elohopeatasasuuntaajalla tasavirraksi.

Kalliovuoristossa oleva Banffin kansallispuisto on 2,500 neliömailia pinta-alaltaan.

TE, JA TERVEYSMINISTERIÖNNE

Dymond selittää Ontarion terveysasioita

Hon. Matthew B. Dymond
terveysministeri

Ontarion sairaaloista poispääsevien suhdeluku lisääntyy joka vuosi ja joissakin sairaaloissa se on suurempi kuin vastaanotettavien luku. Yleisesti ei kuitenkaan oivalleta, että suurin osa Ontarion sairaaloihin vastaanotettavista henkilöistä pääsee pois muutaman kuukauden kuluessa.

Heidän täydellinen toipumisensa voi kuitenkin vaatia paljon pitemmän ajan ja yhdyskunnan kaikki osat voivat tehdä jotakin auttaakseen tässä suhteessa.

Sairaalasta pois päässyt potilas tarvitsee huomaavaisuutta ja ymmärrystä, kuten jalkansa katkaissut tarvitsee apua kävelläkseen jälleen.

Potilaan uudelleen sopeuttaminen alkaa sinä päivänä jolloin hän tulee sairaalaan. Siellä annettavan kaiken hoidon tavoitteena on saada hänet palautettua uudelleen yhdyskuntaan.

Hoitonsa eri vaiheessa annetaan joidenkin potilaiden mennä sairaalan ulkopuolelle joksikin ajaksi ja se on usein osoittautunut edulliseksi menettelyksi. Toiset ollessaan vielä sairaalassa menevät osa-aikatyöhön, mikä liittyy heidän hoitoonsa.

Ontarion terveysministeriön Henkisen terveyden jaosto laatii nyt kaikkisisältävää ohjelmaa potilaiden uudelleen asuttamiseksi käyttäen hyväkseen yhdyskunnan kaikkia nykyisiä palveluja entisten potilaiden avustamisessa. Tässä kuussa pidetään Torontossa konferenssi, missä tutkitaan näiden palvelujen toiminnan yhdenmukaistuttamista koskevia asioita.

Mutta jos kaikki eivät ole valmiina auttamaan, sairaalain ja huoltolaitosten työ menee suurelta osalta hukkaan.

Yhdyskunnan täytyy oppia pitämään henkistä sairautta — sairautena. Heidän täytyy käsittää, että menestyksellinen hoito on mahdollista monissa tapauksissa, ja että sairaaloista vapautuvat tarvitsevat ymmärrystä ja huoltoa. Ymmärrys on ensimmäinen askel avustamisessa. Varatakseen tietoja henkisestä terveydestä ja osoittaakseen, miten kaikki voivat tätä asiaa auttaa, on valmistettu kirjanen henkisestä terveydestä. Sen voi saada — ilmaiseksi — kirjoittamalla "Division of Health Information, Department of Health, Queen's Park, Toronto, Ont.

SITÄ JA TÄTÄ

VANHA MUTTA VAPAA

1930-luvun idyllistä muinaisuutta edustava auto sytkytteli kadulla. Se oli vaikuttavan korkea ja tasaisesti kantattu ja herätti tietysti hilpeyttä katuyleisössä. Mutta sen peräseinää koristi huomionarvoinen juliste:

"Te nauratte — mutta tämä on maksettu!"

Tavallisella kynsivärin poistoaineella saa maalitahrat pois vaikka se olisi jo vähän kuivunutkin.

Vaatii muutosta palkkaamistavassa

Cornwall. — United Brotherhood of Carpenters and Joiners-union (kirvesmiesten) paikallisunio 2307n edustaja Neil Merpaw ilmoitti täällä keskiviikkona, että hänen unionsa neuvottelee kahden rakennusyhtiön kanssa työläisten palkkaamisesta työmaalla tai muualla. Unio vaatii, että työläiset palkattaisiin yhtiöiden palvelukseen joko kansallisen työnvälitystoimiston tai union välityksellä.

Työt keskeytettiin kahdella työmaalla.

Mr. Merpaw sanoi, että Con-Bridge-yhtiön työnjohtaja Alex Gray Cornwall-Massenan kansainvälisellä siltatyömaalla on hyväksynyt union palkkavaatimukset, mutta on kuitenkin vaatinut oikeutta palkata työläisiä työmaan portilla ja teettää heillä 10-tuntista työpäivää.

Hän sanoi, että toinen yhtiö, jonka kanssa uniolla on erimielisyyttä, on J. A. Sauve Construction, joka on ottanut ulkopaikkakuntalaisia miehiä töihin rakennustyömaansa portilla St. Columbiansin koulurakennuksella.

Tämän yhtiön puhemies sanoi, että työt alkavat uudelleen kun paikalle saapuu trokilasti terästä. Mr. Merpaw sanoi, että paikalle oli tullut trokilasti terästä mutta trokinajuri oli kääntänyt trokinsa ympäri ja lähtenyt paikalta kun oli ensin puhunut pikettilinjalla olevien unionin jäsenien kanssa.

Natsien rikokset "vanhentuivat" 8.5

Adenauerin päätös pelasti LS:ssa tuhansia natseja joutumasta teoistaan vastaamaan

Berliini. — Toukokuun kahdeksatta, natsi-Saksan lopullisen luhistumisen vuosipäivää, vietettiin Saksan Demokraattisessa Tasavallassa juhlapäivänä. Länsi-Saksassa se ei ollut muuta sunnuntaita kummempi päivä, jollei ota lukuun päivälehtien suruartikkeleita, joista kuulsi huonosti peitelty katkeruus siitä, että natsi-Saksa hävisi sodan. Päivä oli kuitenkin tietyssä mielessä merkityksellinen myös Länsi-Saksassa. Sen jälkeen ei nimittäin käytännössä enää kenenkään natsirikollisen tarvitse pelätä joutuvansa vastaamaan teoistaan. Adenauerin hallituksen tahdosta "vanhenivat" nimittäin kaikki natsijärjestelmän aikaiset, murhaa lievemmät rikokset Hitler-Saksan antautumisen 15 vuotispäivänä. Murhan muuttaminen tapoksi ei taas Länsi-Saksan suurimmalta osaltaan fasistiselle tuomarikunnalle ole asia eikä mikään.

Länsi-Saksan lakien mukaan rikokset, tappo mukaanlukien, vanhenevat 15 vuodessa, murha 20 vuodessa.

Länsi-Saksan sosdem. puolue esitti jokin aika sitten liittopäiville, että rikosten vanhenemisajan alkamispäivämäärä pitäisi siirtää jollakin vuodella, koska Hitler-Saksan luhistumisen jälkeen olosuhteet olivat niin kaaosmaiset, ettei natsien rikoksia heti voitu ryhtyä tutkimaan.

Adenauerin hallitus piti kuitenkin tiukasti kiinni kannastaan, että "kansallissosialistisista vaikuttimista" tehtyjen rikosten on annettava vanhentua. Poikkeuksen tekevät vain ne tapaukset, joissa jo on joko nostettu syyte, tai joita on ryhdytty tutkimaan. Ja niitä on hyvin vähän. Vapaana olevia natsirikollisia taas on tuhansia.

Jos nyt esimerkiksi joku entinen keskitysleirivanki tuntisi jossakin "kunnioitetussa" Adenauerin valtion kansalaisessa leirinsä entisen SS-vartijan, jonka huvina oli potkia rivistöstä maahan kaatuneet sairaat vangit kuoliaaksi, ei tuota entistä SS-miestä enää voida rangaista. Hänen tekonsa luettaisiin Länsi-Saksan tuomioistuimissa vastaavanlaisissa tapauksissa tähän mennessä noudatetun käytännön mukaan tapoksi, joka siis nyt on vanhentunut.

VANHENEMISPÄÄTÖS TEHTIIN TUOMARIEN VUOKSI

Adenauerin hallituksella oli vanhenemispäätöstä tehdessään mielessä ennen kaikkea Länsi-Saksan fasistinen tuomaristo, joka piti sääs tää puhdistukselta. Itä-Saksan taholta on nimittäin sitovasti Hitlerin aikaisten oikeuden pöytäkirjojen perusteella todistettu, että Länsi-Saksan oikeuslaitoksen palveluksessa on tällä hetkellä vähintään 1,000 sellaista yleistä syyttäjää ja tuomaria, jotka natsien aikana langettivat auliisti kuolemantuomioita ei ainoastaan saksalaisille vastarintataistelijoille vaan myös puolalaisille, tshekkiläisille ym. kansoihin kuuluneille pakkotyöläisille. Vähäisiä eivät olleet kuolemantuomiot myöskään miehitetyissä maissa.

Niitä langettivat nämä ns. verituomarit silloinkin, kun natsienkaan lakipykälät eivät sitä olisi edellyttäneet. Neuvostoliittolaisille sotavangeille leipää antaneet tshekkiläinen isä ja poika tuomittiin kuolemaan, saksalaista koiraa potkaissut puolalainen pakkotyöläinen samoin . . .

Samat tuomarit jakavat nyt "oikeutta" L-Saksassa. Heitä olisi Länsi-Saksan nykyisten lakien mukaan voitu syyttää taposta, mutta ei murhasta. Adenauerin hallituksen päätös antoi heille vapaat kädet palvella oikeuden jumalatarta edelleenkin.

TODISTUSAINEISTOA ON RIITTÄVÄSTI

Itä-Saksa on toimittanut verituomareita koskevaa aineistoa eri oikeuselimille Länsi-Saksassa. Kuitenkaan siellä ei ole joitakin poikkeuksia lukuunottamatta ryhdytty mihinkään toimenpitiesiin. Halutaan odottaa noiden ratkaisevien 15 vuoden kulumista umpeen. Ja niin ristitään kädet ja sanotaan, ettei enää voida tehdä mitään, oli todistusaineisto miten raskauttavaa tahansa.

Saksan Demokraattisen Tasavallan hallitus ei ole tyytynyt lähettämään verituomareita koskevaa aineistoa ainoastaan Länsi-Saksan oikeuselimille, vaan se on myös kääntynyt nooteilla Hitleriä vastaan taistelleiden valtioiden hallitusten ja Yhdistyneiden Kansakuntien puoleen. Nooteissa viitataan siihen, että liittoutuneiden kontrolli neuvoston 20. 12. 1945 antamassa laissa sanotaan, etteivät sotarikokset ja rikokset rauhaa ja ihmisyyttä vastaan koskaan vanhene. Lisäksi liittoutuneet sopivat sodan jälkeen siitä, että kaikkien sotarikollisten ja ihmisyyttä vastaan rikkoneiden henkilöiden on saatava rangaistus.

Länsiliittoutuneet näyttävät kuitenkin haluavan unohtaa sodanjälkeiset sopimuksensa niiltä osin, jotka olisivat haitaksi Adenauerille. Länsi-Berliinin miehityksestä he sen sijaan pitävät kiinni juuri samojen sopimusten perusteella, vaikka miehitykselle ei nykyisin enää ole olemassa mitään todellista aihetta.

TUTKIMUSVAATIMUKSIA

Tshekkoslovakian ja Puolan hallitukset ovat myös vaatineet Länsi-Saksan tuomareiden tutkimista ja verituomareiden poistamista oikeuslaitoksesta. Tshekkoslovakiassa on löydetty lukuisia sodanaikaisten erikoistuomioistuimien langettamia kuolemantuomiopäätöksiä, joiden alla on Länsi-Saksassa nykyisin jälleen virassa olevan tuomarin nimi. Samoin Puolassa, mutta siellä on arkistoissa vielä tutkimatta tuhansia asiakirjoja.

Ryhmä Englannin alahuoneen jäseniä on myös lähettänyt Englannin Bonnin lähettilään välityksellä Länsi-Saksalle vastalauseensa rikosten vanhenemispäätöksen johdosta. Mutta Adenauerilla on paksu nahka, hän tarvitsee natsituomareita ja SS-miehiä omiin tarkoituksiinsa.

PÄIVÄN PAKINA

"USA kutistuu moraalisesti"

Ylläolevalla otsikolla kirjoitti alkuviikolla "Saturday Review"n toimittaja Norman Cousins New Yorkista mm. seuraavaa:

"Huolestuneisuus on leviämässä Amerikassa. Se menee syvälle alas. On vaikutelma, että me olemme moraalisesti kutistumassa maailman silmissä.

"Amerikkalaisille on luonnollinen sellainen ajatus, että heidän maansa on lujuuden ja vastuuntuntoisuuden yksi kulmakivi. Me olemme perinteellisesti asettautuneet kuumapäitä ja tappelupukareita vastaan kansainvälisessä politiikassa. Me olemme tuominneet hyökkääjät, järjestäneet toimenpiteitä pensaspalojen (pikkusotien) sammuttamiseksi sekä vedonneet vastuunalaisuuden lakiin kansojenvälisissä suhteissa.

"Nyt on tullut esille uusi kysymys oikeasta ja väärästä — mutta tällä kertaa me olemme vääryyden puolella.

"Me lähetimme suihkumoottorilla varustettuja sotilastiedustelukoneita Venäjän alueelle. Siten menetellessämme me omaksuimme hirvittävän riskin.

"Suurin ydinasesodan vaara tulee nyt, ei minkään maan vissistä ohjelmasta, vaan harkitsemattomasta teosta tai kauhistuttavasta väärinarviosta.

"Ulkomaalainen sotilastiedustelukone, mikä on valokuvaamassa mitä tahansa maata, on vissi, liikkuva provokatiotoimenpide, mikä voi sytyttää sodan.

"Jokatapauksessa tällainen lentokoneselkkaus on vastakohta kansainvälisten suhteiden vastuunalaisuudelle ja maailman laille, mitä presidentti ja valtiosihteeri ovat suositelleet. Se muodostaa jännittyneen ilmapiirin valtion päämiesten kokoukselle . . . Se panee meidät karkeaan ja vahingolliseen valoon maailman ihmisten edessä, joiden hyvä tahto ja arvonanto on turvallisuudellemme tärkeämpi kuin mitkään tiedusteluvalokuvat tai mitkään ydinasepommien varastot.

"Samaan aikaan . . . useista Washingtonin lähteistä kerrottiin sanotun, että ainoa virheemme oli se kun jouduimme (teosta) kiinni. Tämä on kummallinen käsitys moraalista . . . Yksi asia on selvä: Amerikan kansa ei ole valtuuttanut hallitustaan eikä mitään sen osaa valehtelemaan nimissään tai saattamaan kansaa naurunalaiseksi . . .

"Jos me olemme todella vakavasti huolissamme Neuvostoliiton yllätyshyökkäyksen vaarasta meidän tulisi voimaperäisesti seurata Neuvostoliiton uutta ehdotusta aseista riisumiseksi . . . Pankaamme kokeelle venäläisten ohjelma, eikä heidän mielentilansa laatu.

"Tässä tulemme asian ytimeen. Atomivoimakomissioni ja vissit sotilasupseerit ovat tehneet selväksi, että he vastustavat kaikenlaista aseistariisumisohjelmaa — siinäkin tapauksessa vaikka saisimme venäläiset suostumaan kaikkeen mitä haluamme.

"Tuloksena on, että Amerikan ohjelma on epävarma ja ajelehtiva. Presidentti puhuu tärkeiden periaatteiden tasolla; mutta hallituksen tärkeät osat toimivat vallan päinvastaiseen suuntaan niitä periaatteita loukaten.

"Tästä johtuu kansakunnan nykyinen epävarmuuden tunne siitä, että tapahtumat kehittyvät Amerikalle epäedullisesti. Sillä kun me menetämme maailman yleisen mielipiteen kannatusta, me menetämme tärkeätä turvallisuutta. Mitä kansakunta tekee silloin kun se on väärässä? Me voimme tunnustaa sen ja kohdata seuraamukset. Me voimme toimia pikaisesti ja päättävästi sen (väärässä olon) toistumisen ehkäisemiseksi. Ja me voimme suorittaa tekoja, mitä nostavat kunniamme ja asemamme maailmassa."

* * *

Tämä sellaisenaan on vain yksi monista, ja lämpimästi tervehdittävistä järkiintymiseen viittaavista äänistä rajan eteläpuolelta.

Mutta tämä järkiintyminen oli "liian pientä ja liian myöhäistä," korkeammalla portaalla, kuten esimerkiksi torontolaiset päivälehdet (Star ja Globe) toimituspalstallaan totesivat huomioidessaan, että presidentti Eisenhower huomasi hallituksensa virheen liian myöhään, eikä sittenkään mennyt virheensä korjaamisessa läheskään riittävän pitkälle, selittäessään, että vakoilulennot on Neuvostoliiton rajalla lopetettu, ja että niitä ei enää hänen virkakautenaan (kuten Hrushtshev sanoi) enää aloiteta.

Ylläolevassa kirjoituksessa puhutaan ihmetellen tai oikeammin kauhistuen siitä moraalisesta kutistumisesta, mikä Yhdysvalloissa on nyt tapahtumassa. Oikeampaa olisi tietenkin puhua "kapitalistisen järjestelmän moraalittomuudesta", sillä eroa on sentään työteliäiden ja toimeliaiden amerikkalaisten moraalin ja rappeutuvan kapitalistisen moraalittomuuden välillä.

Kuvaavana esimerkkinä kapitalistisen luokkamoraalin rappeutumisesta on Yhdysvaltain varapresidentti Nixonin asenne Neuvostoliiton aluerajojen rikkomisen yhteydessä. Vielä silloin kun Pariisista tulleet uutiset viittasivat siihen, ettei huipputason neuvotelu pääse edes alkuunkaan, varapresidentti Richard M. Nixon sanoi New Yorkissa, että U-2 "afäärista" voi olla se hyöty, että kysymys "yllätyshyökkäyksestä saadaan työlistan yläpäähän" neljän suuren kokouksessa.

Kuinka korkealle "yläpäähän" se satiin se on nyt jo koko maailman tiedossa.

Ja varsinaisesta U-2 koneen provokatiolennosta mr. Nixon sanoi, että Yhdysvallat ei voi milloinkaan sallia mitään aukkopaikkoja vakoilussa, ja sitten: "Sellaisia lentoja varten ei ole milloinkaan oikeata hetkeä, silloin jos joudutte kiinni."

Toisinsanoen, Nixonin mielestä oli ainoa virhe siinä, että Setä Samuli joutui kiikkiin vakoilustaan ja ehkä myös siinä, ettei ko. vakoilukoneen lentäjä räjäyttänyt konettaan ja tappanut itseään.

Mitä "moraalia" se on? Täydellistä moraalittomuutta, mikä ei enää pahene niistä julkisesti esitetyistä toivomuksista, että Neuvostoliiton vangiksi joutunut U-2 lentokoneen ohjaaja, Francis Powers olisi saatava Yhdysvaltoihin oikeuden eteen syytettynä jostakin "petoksesta"?

Suurella "kristillisyydellään" ylpeilevät amerikkalaiset porvarit pitävät näes maanpetoksena jo sitäkin, jos ihminen ei tee itsemurhaa joko ampumalla tai tyrkkäämällä myrkkyneula ruhoonsa, huolimatta siitä vaikka itsemurha pyhässä kirjassa määritellään selvästi "synniksi".

"Moraalia" on sekin, porvarillista sellaista. — Känsäkoura.

"En eroa TUL:sta Rooman matkan takia", sanoi Olli Mäki

Helsinki. — (KU) — Sunnuntaisessa Keski-Pohjanmaan maakuntaradion lähetyksessä haastatteli toimittaja Allan Laitala Euroopanmestari Olli Mäkeä ajankohtaisesta olympiaedustusta koskevasta kysymyksestä. Haastattelulausunnossaan Olli Mäki tuomitsi ankarin sanoin maassamme harjoitetun urheiluterrorin ja totesi mm., että Rooman matka saa hänen puolestaan jäädä tekemättä, ellei hän voi tehdä sitä oman liittonsa, TUL:n, jäsenenä. Julkaisemme oheisessa kokonaisuudessaan tämän mielenkiintoisen haastattelulausunnon, jonka luulisi hieman lauhduttavan porvarillisten urheiluvärvärien intoa ja jossa samalla sanotaan selvät sävelet siitä, miten aktiiviurheilijoitten mielestä olisi olympiaedustuskysymys nyt ja vastaisuudessa järjestettävä.

— Suoraan sanoen, minun ja varmasti monen muunkin aktiiviurheilijan mielestä tässä olympiakysymyksessä on paljon sellaista, jota ei oikein jaksa käsittää eikä sulattaa. Minun mielestäni pitäisi olla selvää, että silloin kun on kysymys maan edustamisesta olympiakisoissa, suoritettaisiin valinnat pelkästään miesten urheillisen kunnon perusteella kyselemättä mihin liittoon tai seuraan he kuuluvat. Tätä ei kuitenkaan tunnu olevan urheilijoitten mielipide asiassa. Niinpä nyt näyttääkin siltä että minä ja muut TUL:n urheilijat emme pääse edes karsimaan paikasta olympiajoukkueeseen. Ja näin vain siksi, että kuulumme jäsenenä Työväen Urheiluliittoon. Tätä minä en oikein jaksa ymmärtää. Olen harjoitellut karsimaan paikasta olympiajoukkueeseen ja olen valmis mukisematta siitä luopumaan, jollen pärjää karsinnoissa neljän köyden sisällä. Mutta nyt näyttääkin siltä, että minulle ei anneta edes tilaisuutta osoittaa kuntoani.

Toiseksi en voi käsittää sitä, että täläisten juttujen yhteydessä urheilijat joutuvat vieläpä henkilökohtaisen painostuksen ja solvauksen kohteeksi. Minusta on esimerkiksi tehty "rahalla lunastettu TUL:n viirin kantaja". Asiahan on nyt kuitenkin niin, että minä olen pikkupojasta saakka kuulunut TUL:oon ja sanon suoraan, että tulen siihen myös kuulumaan edelleenkin, pääsenpä sitten Roomaan tai en. Ja sanon vielä, että minun mielestäni pitäisi myös urheilijalle antaa oikeus ajatteluun ja omaksumansa vakaumuksen säilyttämiseen. Ihmisenhän urheilijakin on, eikä mikään robotti, totesi Olli ensimmäiseen yleisluontoiseen kysymykseen.

Kysymykseen, millä tavoin hänen mielestään olympiaedustuskysymys olisi käytännössä järjestettävä nyt ja vastaisuudessa, vastasi Mäki:

— Niin, nyt on tosiasia se, että tässä maassa harjoittaa urheilukasvatustyötä kaksi urheilun keskusjärjestöä ja molemmilla on siihen yhtä hyvät oikeudet. Tämä tosiasia pitäisi kaikkien kyetä tunnustamaan. Nyt on kuitenkin niin, että Kansainvälisen liiton jäsenkortti on vain toisella osapuolella ja tätä yritetään mielestäni epärehdisti käyttää toisen osapuolen oikeuksien rajoittamiseen. Mielestäni urheiluhengen mukaista olisi, että rehdisti annettaisiin myös TUL:n miehille oikeus karsintoihin. Meidän sisäisiin asioihinhan ei kansainvälisellä Nyrkkeilyliitolla AIBA:lla, ole mitään sanomista. Ja olympiaedustuksen järjestäminen tämän jälkeen onkin vain muodollinen asia. Ovathan tulliliaiset aikaisemminkin voineet osallistua liittonsa jäseninä olympialaisiin. Miksei siis nyt? Tulevaisuudessa olisi kuitenkin saatava selvä ratkaisu. Ja tämän vuoksi olisi mielestäni harkittava, että eikö kansainvälisen urheiluliiton jäsenoikeutta voitaisi siirtää valtiovallan viralliselle elimelle, joka sitten hoitaisi kansainvälisen edustusurheilun, sillä mehän menemme ulkomaille edustamaan vain maatamme, eikä mitään liittoja, totesi Olli Mäki.

Surulla ilmoitamme, että tuttavamme

JAAKKO AUKUSTI LAITIO

Canoe, B.C.

nukkui ikiuneen Salmon Armin sairaalassa toukokuun 7 pnä 1960. Hän oli syntynyt Lapualla, Suomessa, heinäkuun 10 pnä 1887, saapui Suomesta Salmon Arm'iin, B.C., toukokuun 6 pnä 1910. Suremaan jäi yksi poika, Toivo perheineen Raumalla Suomessa ja laaja tuttavapiiri täällä Canadassa.

Kaunis on kuulla kutsua kuolon,
nukkua silloin kun väsynyt on.
Siirtyä sinne, missä on rauha
ja tuskakin on tuntematon.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset hyville ystäville, kantajille ja mrs. Saunamäelle kauniista kahvitarjoiluista Jackin muistoksi.

J. G. BOMAN perheineen
AARNE MYLLYNIEMI

Miten Canada pelastui sodasta — Tim Buck

Toronto. — Kommunistipuolueen kaupunkikomitea on järjestänyt yleisen kokouksen, mikä pidetään keskiviikkona, toukokuun 25 pnä kello 8 illalla 300 Bathurst Streetillä. Puolueen kansallinen johtaja Tim Buck puhuu aiheesta "Miten Canada pelastettiin sodasta" — käänne huipputason kokouksessa. Kokous on avoin kaikille.

VANCOUVERISSA ALOITETTU VAPAUDEN JA LIEKIN LEVITYS

Vancouver, B.C. — CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokouksen uutisia, jotka olen vain saanut pöytäkirjasta, koska en ole tilaisuudessa osallistumaan kokouksiin. Osastomme otti vastaan Sudburyn osaston haasteen järjestää tilaisuuden varattomille lehtiemme ystäville lehtien hankinnan mielessä. Lauantaina kesäkuun 4 pnä kello 8 ip. tullaan järjestämään tilaisuus, jossa pelataan bingoa, esitetään hyväsisältöinen filmi ja luonnollisesti juodaan kahvit. Pidämme mielessämme tämän monitahoisen illan, jonka järjestelyllä tarkoitetaan pelkkää hyvää.

Lehtien levitysryntäys on jo täydessä käynnissä. Tässä mielessä kokous kehoittaa jokaista jäsentä toimimaan lehtien tilausten hankkijoina. Pian nähdään kuinka tilaisuuksia sitten rupeaa Vancouverista tulemaan.

Kesän tultua tehdään erinäisiä korjauksia haalin sisällä maalataan ja muutenkin siistitään paikkoja. Syystoiminnan alkaessa on sitten haali viihtyisän näköinen ja tuntuinen.

Näytelmäkomitealla on jo kiikarissa näytelmäkin toiminnan alkajaisiksi, joka seikka puhuu itsepuolestaan. Toivomme vain, että kaikki suunnitelmat toteutuvat. Mikäpäs siinä, lutviintuuhan ne kun kerran on hyvää tahota. Kesäjuhlat tullaan pitämään Websters Cornersin haalin kentällä tulevan heinäkuun 10 pnä. Tämä valtava tilaisuus järjestetään yhteistoiminnassa nuorten "sisuklubilaisten" kanssa. Tästä touhusta tiedoitamme jo näin ajoissa joten voimme varata tämän päivän yhteiselle "juhlinalle".

Tässä ovatkin tärkeimmät tiedoitukset kokouksesta. Yhtä ja toista siellä keskusteltiin ja päätettiin, vaan ne ovat kotoisia asioita. Skandinaavien keskikesän juhlat tulevat tavanmukaisin meiningein kesäkuussa. Suomalaisten kuningatarehdokkaana tulee olemaan neitoseksi kehittynyt Irene Suojanen. Hän on nuorten toiminnassa toimiva tyttö. Toivomme hänelle kaikkea onnea tulevassa esiintymisessään. Leppoisaa kesää lehtemme lukijoille, toivoo — M.S.

Rooman olympiakisojen kilpailukeskukset

Rooma. — Stadio dei Marmi — Marmoristadion — on ainutlaatuinen rakennus. Katsomorakennelmien sijasta ympäröi vihreää ruohomattoa jättiläismäisten marmorista veistettyjen veistosten rivi. Niitä on kaikkiaan 60 ja jokainen on jonkun Italian maakunnan lahjoittama. Lihaksikkaat mieshahmot kertovat kesyttämättömästä voimasta, aivan kuin aikaa, sotia ja melskettä uhmaten.

VERRYTTELYPAIKKA

Niitä portaita, jotka johtavat kenttää ympäröivälle kuvapatsaiden tasanteelle, käytetään tavallisesti maahockeypelin katsomosijoina. Marmoristadionia käytetään olympiakisojen aikana aivan toisiin tarkoituksiin. Tänne kokoontuvat urheilijat yhteisiin esiintymisiin kisojen avajaisiin ja päättäjäisiin. Kilpailujen ollessa käynnissä viereisellä Stadio Olimpicolla saavat urheilijat, käyttää Marmoristadionia verryttelypaikkana ja täältä heidät kutsutaan kovaäänisten avulla kilpailunäyttämölle suurelle stadionille. Marmoristadionilta johtaa maanalainen käytävä Stadio Olimpicolle. Tämä käytävä on 140 metriä pitkä ja 3,8 m. leveä.

Marmoristadion on viimeinen paikka ennen kilpailua, missä urheilijat ja valmentajat vielä voivat neuvotella viimeisistä taktiikka- tai tekniikkakysymyksistään. Stadio Olimpico on valmentajilta kielletty paikka.

UIMA-ALTAASSA LASISEINÄT

Stadio dei Nuoto — uimastadion — sijaitsee siinä voimistelu- ja urheilurakennelmien ryhmässä, joka Pohjois-Roomassa muodostaa Foro Italicon. Suuren uima-altaan pituus on 50 m ja leveys 20 m.

Veden syvyys on 1,8—2 m. Hyppyaltaan vesisyvyys on 5 metriä, mikä tietää sitä, että hyppääjät voivat huoletta tehdä volttejaan. Normaalioloissa on stadionilla katsomosijat 8,000 hengelle, mutta olympiakisojen aikana sinne lasketaan mahtuvan 12,000 henkeä.

Olympialaisessa uima-altaassa on lasiseinät ja vedenalainen valaistus, mikä merkitsee sitä, että uintia saatetaan katsoa myös kuin suurta akvariota. Veden lämpö on säädetty pysyväisesti 22—24 Celsius-asteen lämpöiseksi.

Kauempana Foro Italicon alueella on myös 18x50 metrin altaalla varustettu uimahalli, ja olympia-altaan sivuilla on useampia pieniä uima-altaita.

15 KM VÄLIMATKA

Colosseumin raunioita pidetään olympiakisojen keskuspaikkana, mutta käytännössä se ei sitä ole. Korkeintaan sitä voidaan pitää Roomaan saapuvien turistien oppaana, sillä täältä johtavat tiet olympiakisojen pitopaikkoihin. Pohjoisessa on edellämainittu Foro Italico, siellä on myös olympiakylä. Etelässä sijaitsevat ruusujen uimala, suuri ja pieni urheilupalatsi (nyrkkeily, painonnostot ja koripalloilut), velodromi ja kongressipaikat. Aivan Colosseumin äärellä sijaitsevat kuitenkin Basilica di Massenzio, missä pidetään kisojen painikilpailut, sekä Terme di Caracalla, voimistelijoiden kilpailupaikka.

Pohjoisen ja eteläisen kilpailukeskuksen välillä on matkaa noin 15 kilometriä halki ikuisen kaupungin. On laskettu, että aivan massamäärin tulevat olympiavieraat käyttämään raitiovaunuja ja linja-autoja tällä välillä. Maanalaisista ei Roomassa ole sanottavaa apua, sillä niitä on varsin vähän. Maasto ei ole maanalaisten rakennelmille suotuisa, siinä syy.

ITÄ-SAKSA VEI VOITOT P-B-V-RAUHANAJOSSA

Hagen voitti viimeisen etapin ja koko kilvan — joukkuevoitto Itä-Saksalle — Belgia toinen

Berliini. — Viime maanantaina ajettiin Praha—Varsova—Berliini rauhanajon viimeinen eli 13 etappi, jonka voitti Itä-Saksan Erich Hagen. Tällä viimeisen etapin voitollaan Hagen saavutti myöskin koko ajon voiton. Ennen viimeistä etappia oli johdossa Hagenin maanmies Egon Adler.

Parhaita loppuaikoja: 1) E. Hagen, I-Saksa 56.34.38, 2) Claes, Belgia 56.37.00, 3) Vanderberghen, Belgia 56.38.42, 4) Bangsborg, Tanska 56.39.32, 5) Gazda, Puola 56.41.39, 6) Shirchuskin, NL 56.41.48.

Maitten välinen lopputilanne: 1) Itä-Saksa 169.51.19, 2) Belgia 170.04.42, 3) Neuvostoliitto 170.09.43, 4) Puola 170.19.52, 5) Englanti, 6) Tanska, 18 Suomi.

SCHUR JO KUNNOSSA

Rauhanajon 12. etapin voitti Itä-Saksan Adolf Schur, joka alussa johti kilpailua, mutta kaatui sitten ja loukkasi itsensä, pudoten kärjestä. Hänen aikansa oli 2.46.29. Seuraavina tällä osuudella olivat Belgian Claes ja Tanskan Bangsborg, joka lopullisesti sijoittui neljänneksi.

HANKKIKAA OMANNE NYT!

Hedelmä-, pähkinä- ja varjopuita; karviais- ja mutta marjapensaita; koristepensaita ja monivuotisia kasveja; havupuita, pensasaitoja, kiinalaisia jalavia, ruusuja, kuusamoita, sireenejä, ansgerovia; tarhapaprikoita, omena- ja luumupuita, mäntyjä ja setripuita. Hansenin Riverside Drivella McIntyre-joella lähellä Port Arthurin Golf and Country Club'ia. Käykää tutustumassa tai soittakaa puh. DI. 5-7415.

(21—26—2)

Real Madrid voitti Eintrachtin 7—3

Glasgow. — Torstai-iltana täällä suoritetun Eurooppa Cupin loppusarjaottelua — Real Madrid —Frankfurt Eintracht — oli saapunut seuraamaan täysi katsomo. Sisäänpääsytulot nousivat 154,000 dollariin, mikä on uusi Britannian jalkapallo-ottelujen ennätys. Entinen ennätys oli $142,800 ja saavutettiin se 1955 Englanti—Saksa ottelussa Wembley stadionilla.

Torstai-illan ottelun voitti Real Madrid maalein 7—3.

Espanja löi Englannin 3—0

Madrid. — Melkoisen kaunista peliä pelaava Espanjan joukkue voitti sunnuntaina Englannin jalkapallomaaottelussa maalein 3—0. Kentä oli sateen jäleltä vetinen.

Yleisö ei varmaankaan odottanut niin hyvää nähtävää, koska katsomoon oli saapunut vain 50,000 henkeä, vaikka paikkoja olisi ollut puolta enemmän.

Labour vaatii natsi arkistojen avaamista

Lontoo. — Englannin työväenpuolueen hallitus ehdotti torstaina, että Saksan natsipuolueen arkisto ja kaikki säilynet puolueen asiakirjat luovutettaisiin YK:lle, ja kehoitti samalla USA:ta ja Englantia toimittamaan näiden maiden hallussa olevan aineiston sille.

Vasta kun nämä asiakirjat saadaan käytettäviksi todistusaineistona, on mahdollista määritellä kanta niihin syytöksiin, joita natsipuolueen entisiä johtohenkilöitä vastaan on esitetty, huomauttaa työväenpuolue.

Huomioon ottaen natsipuolueen suuren jäsenmäärän tunnustaa työväenpuolue välttämätömäksi armahduksen myöntämisen sodan jälkeisenä aikana.

Sattuu harvoin

Joukko sanomalehtimiehiä oli jälleen kerran kokoontunut kuuluisan fyysikon Albert Einsteinin luo kuullakseen selostuksen hänen uusimmista teorioistaan. Selostuksen päätytytä eräs nuori toimittaja halusi näyttää nokkeluuttaan jollakin erikoisella kysymyksellä:

— Millä tavoin Te merkitsette muistiin nerokkaat ajatuksenne? Käytättekö lehtiötä, muistikirjaa vaiko kokonaista kortistoa?

Einstein katseli hetken edessään muistilehtiöineen seisovaa reportteria ja vastasi:

— Hyvä ystäväni! Nerokkaat ajatukset tulevat päähän niin harvoin, ettei niitä ole vaikea muistaa.

PERHEEN NUOREMMILLE

Marleen's Pups Ran Into the Bush

Dear Setä:

How are you and all the ones that write to this paper? I am fine. I didn't have time to write before, but now, before I go to the barn I will write a few lines to this letter.

We have five little pups in the barn. They are about a month old and are they ever fat and mischevous. First they go into the bush and don't come back till I have to go and get them. So I said to myself that I am not going to get them out of the bush about a mile and carry them back home all five of them. So I locked them up in the barn and I don't let them out till I have time to watch them that they don't go into the bush again. They did not like it much but anyway they got used to it after all.

Now we have two new calves too. Their names are Jumbo and Liina. One is black with a white head and the other is brown with a white head.

Well, I have to go now. I'll write more after I come back from the barn . . . Well I'm back again to write a few lines but I'm going to go to Warren with daddy in a few minutes after he comes back from the bush and brings the cows to be put in but by that time I will have time to write a few lines anyway.

On Friday when I was in school and daddy and mommy were in town something happened so that daddy and mommy were a little late and I got home before them. When I got home I went into the house to change my school clothes into my barn clothes so that I could go and get the work done before they came. I ran to the barn because I heard the cow mooing. I opened the door and guess what I saw? Beside her standing was a new born calf. It was standing so nice so I took a rope and then tied it around its neck and put it with the other calves. Then when daddy and mommy came home I took them in the barn and showed them the calf. They were very happy about it.

Marleen Macnsivu,
Markstay, Ont.

Afganistan tuomitsee USAn

Moskova. — Afganistanin hallitus aikoo esittää voimakkaan vastalauseen Yhdysvalloille tutkittuaan siihen aggressiotoimintaan liittyviä seikkoja, johon amerikkalainen U-2-kone on syyllistynyt Neuvostoliittoa ja samalla myös Afganistania vastaan, sanoi maan ulkoministeri Mohammed Naim keskiviikkona.

Hän lisäsi, että maat, jotka sallivat Yhdysvaltain käyttää niiden alueita aggressiiviseen toimintaan jotakin muuta valtiota vastaan, ovat osasyyllisiä aggressioon.

Hallstein-suunnitelma romahti maatalouteen

Kuutosten neuvottelut karille Länsi-Saksan ja Hollannin erimielisyyksien vuoksi

Luxemburg. — Kuuden valtion ministerineuvoston neuvottelut Hallsteinin suunnitelmasta kariutuivat Saksan ja Hollannin välisiin, maataloutta koskeviin erimielisyyksiin.

Aikaisemmin päivällä neuvosto oli päättänyt alustavasti, että suunnitelma toteutettaisiin vuoden vaihteessa sillä edellytyksellä, että jäsenvaltioiden kesken päästäisiin yksimielisyyteen tulevasta maatalouspolitiikasta.

Maataloutta koskevista kysymyksistä oli myös uskottu voitavan sopia, mutta neuvottelut joutuivatkin kuolleeseen vaiheeseen vastakkaisten saksalaisten ja hollantilaisten mielipiteiden vuoksi.

Hollanti vaatii, että Hallsteinin suunnitelmassa tulee otta huomioon myös mataloustuotteet, joita tulee saada viedä vapaasti muihin jäsenmaihin samalla kun ulkopuolisten maiden tavaroille määrättävää tullia kiirehditään.

Länsi-Saksa, johon ei tuoda maataloustuotteita yhteismarkkinoiden ulkopuolella olevista valtioista ja joka suojelee tulleilla voimakkaasti vähenevää maataloustuotantoaan, vastustaa maataloustuotteiden sisällyttämistä Hallsteinin suunnitelmaan.

Luxemburgin ulkoministeri Eugene Schauss, joka toimii neuvottelujen puheenjohtajana, lausui, että hän oli hyvin pettynyt neuvottelujen saamaan käänteeseen.

KAUPPASOTAA PYHÄN EERIKIN MESSUILLA

Tukholma. — Euroopan molempien ryhmien — kuuden valtion ryhmän (CEE:n) ja seitsikon (EFTA:n) välinen kauppasota lyö leimansa myös tämän vuoden Pyhän Eerikin messuihin.

Länsi-Saksa, Ruotsin suurin kauppakumppani, rakentaa ruotsalaisten markkinoittensa turvaamiseksi oman paviljongin, joka on noin 600 neliömetrin laajuinen. Tässä paviljongissaan saksalaiset esittelevät pitkälle kehittyä tutkimustaan työnsuojelun alalla. Ruotsin työväensuojeluhallitus on halunnut täydentää tätä kuvaa omalla näyttelyllään eräässä toisessa hallissa.

Neuvostoliitolla, joka ei ole osallistunut messuihin viiteen vuoteen, on jälleen oma osastonsa, joka on noin 1,500 neliömterin laajuinen. Näytteillä on autoja, työkalukoneita, traktoreita, optisia kojeita, hienomekaniikkaa ja erilaisia kulutustarvikkeita.

Suunnitelmia laaditaan myös EFTA-sopimuksen ilmentämiseksi.

Kaikkiaan osallistuu messuihin ainakin 16 maata. Ensimmäistä kertaa ovat mukana Brasilia, Hongkong ja Romania.

USAn uniopomot kieltävät Sireniltä virkapaikan

Toronto. — United Auto Workers union Yhdysvaltain johtajista kokoonpantu ja UWA:n rahastonhoitaja Emil Mazeyn johdolla toimiva "tutkimuskomitea" on kieltänyt union Toronton alueen johtajalta Paul Sireniltä oikeuden hoitaa virkapaikkaa uniossa.

"Tutkijat" epäilemättäkin tiesivät kuinka arkaluontoinen tämä asia on koska he päättivät etteivät he tule käsittelemään 10 muuta Canadassa toimivaa UAW:n johtajaa vastaan nostettua syytöstä ja eivätkä myöskään päättäneet eroittaa Sireniä union jäsenyydestä.

Siren, joka oli UAW:n johtava järjestäjä Canadassa 17 vuotta, sanoo union Canadan johtajan George Burtin ja hänen oikeistojohtajansa salaliittoutuneen hänen syrjäyttämisekseen ja ryhtyneen rajoittamaan union sisällä vallinnutta demokratiaa.

Varoitus Persialle

Moskova. — Persian Moskovan lähettiläs sai lauantaina vastaanottaa Neuvostoliiton hallituksen antaman varoituksen sen johdosta, että puolustusjärjestö CENTO pitää viikon vaihteessa lentoaseharjoituksia Persiassa, ilmoittaa TASS.

Sitä että Neuvostoliittoon rajoittuva maa asettaa ilmatilansa sellaisen valtion kuin USAn käytettäväksi, jonka hallitus äskettäin on julistanut, että sen politiikkaan kuuluu muiden valtioiden rajojen loukkaaminen vakoilutarkoituksessa, on pidettävä vihamielisenä tekona, joka kohdistuu Neuvostoliiton turvallisuutta vastaan ja on ristiriidassa Neuvostoliiton ja Persian välillä tehtyjen sopimusten kanssa, sanotaan muun muassa.

VAPAUS ON SAANUT JO 43 UUTTA TILAUSTA

"Alku aina hankalaa, mutta lopussa kiitos seisoo" on vanha esiisiemme viisaus, mikä on hyvä pitää mielessä useissa tapauksissa. Myös uusien tilausten hankinta työväenlehdille on "aluksi hankalaa" — mutta jos puhallemme joukolla samaan hiileen niin varmaa on, että Vapaudelle voidaan hankkia kuukauden aikana 150 uutta tilausta ja "rapioita" kaupanpäälliseksi.

Tähän aamuun mennessä on viime sunnuntaina alkaneen levitysryntäyksen aikana Vapaudelle saatu kaikkiaan 43 uutta tilausta, mitä on pidettävä melko hyvänä tuloksena kun huomioidaan ne "alkuhankaluudet".

Uusia tilauksia saapui nyt seuraavasti:

Juho Nissinen 2 ja ryntäyskomitea 1, yhteensä on Torontosta tullut 6 uutta tilausta.

Henry Kulmala, Sault Ste. Marie, Ont., 1 uusi tilaus — ja yksi enää kolmesta (tavoitteesta) puuttuu

J. Lehto, Port Arthur 1 uusi tilaus. Sieltä on tullut 8 uutta tilausta.

Eino Mäki 1, Vapauden henkilökunta ja johtokunta 5 — yhteensä 22 uutta tilausta Sudburysta osuuden ollessa 10.

Kaikki voimat nyt liikkeelle — ja kaikkien lukijain myötämielinen apu on erittäin tervetullutta apua — saadaksemme ansaittua kiitosta lopuksi.

lopuksi.

Tiesittekö että . . .

— Yhdysvaltain yksi huomattavimmista keksijöistä, Benjamin Franklin, ei saanut patenttia yhdellekään keksinnölleen koska Yhdysvaltain patenttivirasto alkoi toimintansa 1790, johä vuonna Franklin kuoli.

SÄHKÖKIUAS

saunaasanne kaupungissa tai maalla, säästää työtä, on siisti, käytännöllinen ja halpa käyttää.

Tiedustelkaa:

UNIVERSAL STEAM BATH CO.

Puhelin AV. 5-2144
4 Langstaff Side Rd. W.
R. R. 1 Richmond Hill, Ont.

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa joka kuukauden toisena keskiviikkona, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: Mrs. Hilda Saari, 4438 Eton St., North Burnaby, B.C.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja Oscar Männistö ja kirjeenvaihtaja: Almo Mäki, Box 354, Sudbury, Ont.

Uudet 45-KIERTONOPEUDEN TRIOLA ÄÄNILEVYT NYT SAATAVANA!

Jokaisessa levyssä NELJÄ KAPPALETTA, kahden tavallisen levyn ohjelma..

NE 194 Mauno Kuusisto ja George de Godzinsky yhtye Kansanlauluja
Vallinkorvan laulu (Mauno Kuusistolla on kaunis ääni)
Kesäpäivä Kangasalla
Itkevä huilu
Oi muistatko vielä

NE 205 Kalevi Korpi laulaa — Hieno levy
Espanjatar, valssi, Kalevi Korpi ja Marja Eskola
Suutelen kättänne Madame, tango
Muistoja Ukrainasta, foksi
Begin the Beguine

NE 207 Matti Jurva laulaa:
Viipurin Vihtori, polkka
Savotan Sanni, jenkka
Pohjanmaan junassa, jenkka
Savonmuan Hilima, valssi

NE 208 Paul Norrback ja Mikko von Deringer yhtyeineen:
Unelmia, beguine
Toiveita, tango
Ilon illat, valssi
Ikävöintiä, tango

NE 211 Lasse Huurre, Paul Norrback ja M. von Deringer yhtyeineen:
(Tässä levyssä kuulette uuden ja hyvän laulajan Lasse Huurteen.)
Manjuska, foksi
Ikävöintiä, tango
Unelmia, beguine
Toiveita, tango

HINTA AINOASTAAN $2.00 KPL.
(Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut.)

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.
Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

Teknillinen ammattitiedon suurteos

KONEPAJATEKNIIKKA - I OSA

Suurikokoinen teos 8x10½ — 659 sivua
HINTA SID. $5.00

● PROF. RAGNAR WOXENIN toimittama suuri konepajatekniikan käsikirja edustaa alallaan todella PARASTA MAHDOLLISTA ASIANTUNTEMUSTA. Prof. Woxen itse on Ruotsin kuninkaallisen Teknillisen Korkeakoulun rehtori, ja hänen avustajinaan on ollut 38 etevää ruotsalaista insinööriä ja teknillisen alan tiedemiestä.

Teos antaa erinomaisen läpileikkauksen nykyaikaisesta konepajateollisuudesta alkaen sen teoreettisista edellytyksistä ja päätyen yleisluontoisiin konepajateknillisten kysymysten selvittelyihin.

TEKNIIKAN PERUSKIRJA

847 SIVUA — HINTA SID. $3.50

● TEKNIIKAN PERUSKIRJA — todellinen tekniikan Pikku Jättiläinen, alan perustiedot yksissä kansissa.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

RIVETS

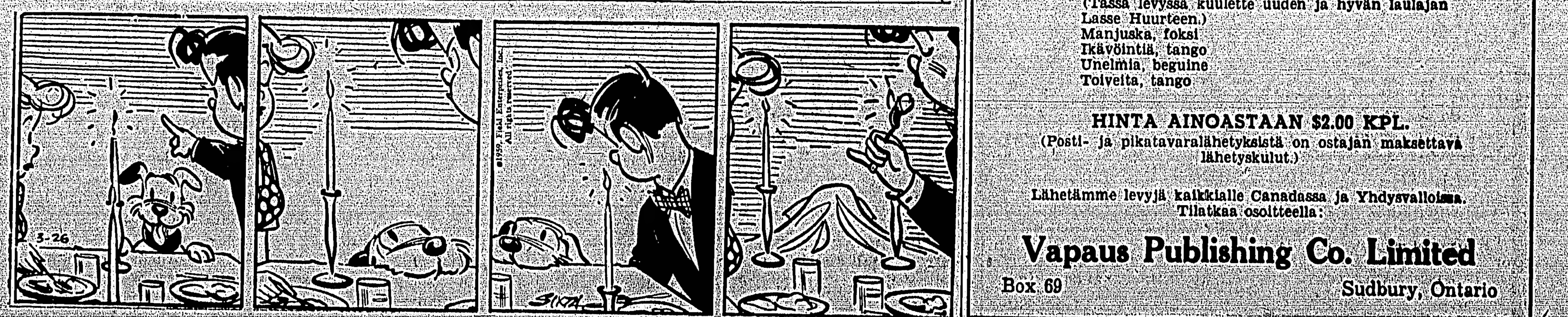

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

ASUNTO KAHDELLE HENKILÖLLE, joko täysholtoon tai asuntovuokralle. Mieluummin vanhuuseneläkkeellä olevia, joko miestai naishenkilöitä. Kysyä voi osoitteella: P.O. Box 135, Mattawa, Ont. (19-21)

VUOKRATTAVANA

NELJÄN HUONEEN TALO, jossa kellari, automaattinen kuumavesilämmitys y.m. mukavuudet. Samassa paikassa myydään General Electric sähköhella, General Electric jääkaappi, piano, R.C.A. Victor 21" T.V., R.C.A. Orthophonic High Fidelity Radio-Gramophone, pölynimuri, myöskin "Pony"-traktori, jonka mukana seuraa aura, niittokone, tiskiäes, jousiäes ja heinäharava. Kaikki tavarat hyvässä kunnossa, osa melkein uusia eli hyvin vähän käytettyjä. Myydään halvalla käteisellä. — Einari Wilson, Labine St., Azilda, puhelin YU 3-4648. (21—24)

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

"SAFE BUY" käytetyt autot ovat edullisia ostaa
Suuri valikoima kaikkia merkkejä nähtävänä Sudburyn METEOR, MERCURY, ja TAUNUS (Saksan Ford) autojen sekä MERCURY trokien välittäjällä
City Motors SUDBURY LTD.
Puhelin OS. 3-9585
633 Lorne St. S. Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA .... TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn os. johtokunnan ja Työn Puiston komitean yhteinen kokous pidetään Vapauden konttorissa tänä (perjantaina) iltana klo 7 illalla.

Talkoot Työn Puistossa tänä lauantaina, tk. 21 pnä, heti aamusta alkaen.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina kello 1-11 ip.

Olavi Rantakankaan toimesta näytellään elokuvia Finnish-haalilla tänä (perjantaina) ja samalla esiintyy Suomesta juuri saapunut iskelmälaulaja Eila Pienimäki. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla.

Talkoot jatkuvat Työn Puistossa lauantaina

Talkoot Työn Puiston saattamiseksi kesäkuntoon jatkuvat tänä lauantaina, toukok. 21 p. aamusta alkaen. Vaikka torstainen maininta siitä, ettei siellä ehkä ole tehty puhdistustöitä kahteen vuoteen, ei pidäkään paikkaansa, niin tosiasia kuitenkin on, että joka kevät on paljon puhdistamis- ja muita töitä, jos mielimme pitää Työn Puiston kentän, uimarannan ja muut paikat puhtaina ja viihdyttävinä. Työtä on siis riittämiin kaikille, ja tervetuloa talkoisiin.

Eila Pienimäki esiintyy Finnish-haalilla tänä iltana

Olavi Rantakankaan elokuvatilaisuudessa tänä iltana (perjantaina) Finnish-haalilla esiintyy juuri Suomesta saapunut iskelmälaulajatar Eila Pienimäki. Hän on saavuttanut suurta suosiota Suomessa sekä Skandinavian maissa. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla.

Talkoot urheilukentällä Wanupissa ensi sunnuntaina ja maanantaina

Ensi sunnuntaina ja maanantaina aamusta lähtien tehdään talkootöitä Wanupin Visan ja Sudburyn Alertsin juuri ostetulla urheilukentällä Wanupissa lähellä haalia.

Nämä talkoot ovat tärkeitä, sillä silloin tulevat olemaan maanmittarit saapuvilla määrittelemään tarkoin uuden urheilukentän alueen rajat ja siksi tarvitaan mahdollisimman paljon talkoolaisia.

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MAKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS. LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS 4-4259, Sudbury, Ontario

Onnistunut bingo Finnish-haalilla torstai-iltana

Finnish-haalilla oli torstai iltana Vapauden johtokunnan ja henkilökunnan järjestämä bingotilaisuus, joka sai erittäin hyvän kannatuksen. Puhdas tulo tästä tilaisuudesta oli $71.83, jotka varat käytetään Vapauden ja Liekin tilaamiseksi sairaille ja työkyvyttömille.

Bingon järjestäjät kiittävät kaikkia, jotka antoivat kannatuksensa tälle tilaisuudelle, kuin myöskin kaikkia jotka lahjoittivat ja toivat hyviä bingovoittoja. Teidän hyvän kannatuksen tuloksena voidaan merkitä monta Vapauden ja Liekin tilausta sairaille ja vanhuksille. — Kiitos paljon!

Vaativat sanaoikeutta 2 v. virkakaudesta ja kontrollilautakunnasta

Sudburyn väestön keskuudessa on suurta tyytymättömyyttä siitä suuresta kunnallisverojen korotuksesta, mikä on sekä "vanhan" että "uuden" kaupunginosien asukkaiden edessä.

Tämä tyytymättömyys on ilmaistu erikoisen terävästi — joskin toistaiseksi hieman harhaanjohdetusti — New Sudburyn ja West Neelonin veronmaksajain kokouksessa, missä kiinnitettiin koko huomio eräisiin hallinnollisiin heikkouksiin, mutta jätettiin kokonaan huomioimatta se tosiasia, että kotienomistajain ja pikkuliikemiesten verot nousevat jatkuvasti siksi kun Incon ei tarvitse maksaa juuri lainkaan kunnallisveroa, vaikka kaikkialla muualla maakunnassamme teollisuuslaitokset ovat myös kunnallisverotuksen alaisia.

Yllämainittujen veronmaksajain kokouksen valtuusto oli viime tiistaina kaupunginvaltuuston kokouksessa esittämässä veronmaksajain valituksia monista asioista — muttei verojen noususta, mistä kenkä todella pusertaa.

Veronmaksajain puhemiehenä toiminut lakimies E. J. Conroy esitti lopuksi kolme toivomusta: Että kysymys Riverside-CPR-alikäytävän rakentamisesta alistettaisiin yleisäänestyksen ratkaistavaksi, että kysymys valtuuston 2 vuotisesta virkakaudesta alistettaisiin yleisäänestyksen ratkaistavaksi ja että kysymys kontrollilautakunnan tarpeellisuudesta alistettaisiin myös veronmaksajain ratkaistavaksi yleisäänestyksessä. Samalla veronmaksajain toimesta ilmaistiin toivomus, että kaupunginvaltuusto antaisi kirjallisen vastauksen näihin pyyntöihin kahden viikon kuluessa.

Tie Penage-järvelle avoinna liikenteelle

Tiedepartmentista tiedoitettiin tänä (perjantai) aamuna, että Whitefishistä Penage-järvelle johtavalla tiellä voi vielä olla paikoittain joku tuuma vettä, mutta muuten se on liikenteelle avoinna.

Emil J Ojala kuoli viime torstaina

Viime torstaina kuoli Sudbury-Algoma Sanatoriumissa Emil J. Ojala 65-vuotiaana. Hänet haudataan Jackson and Barnardin hautaustoimistosta lauantaina, t.k. 21 pnä klo 11 ap.

Hän saapui Suomesta Copper Cliffiin 1913 ja työskenteli entiselle Canadian Copper Companylle. 1916 hän meni naimisiin Anna Pakkalan kanssa ja siirtyi 1918 farmille Kelly Lakelle.

Veden hinta halvennut yhteenliittämisen johdosta

Vanhan kaupungin ja entisen McKimin alueella veden hinta halpenee tämän vuoden aikana hinnan yhtäläistämisen johdosta.

Viime tiistaina kaupunginvaltuuston kokouksessa päätettiin veden hinnaksi 14 senttiä yhdistyneen kaupungin alueella tuhannelta gallonalta. Tämä on se hinta mikä oli Neelon-Garsonin kunnassa ennen yhdistämistä. Entisessä McKimin kunnassa oli veden hinta 37 senttiä tuhannelta galloonalta ja vanhassa kaupungissa 22 senttiä.

Uusi hinta astuu voimaan heti kun Sudburyn v. 1960 veromilli on määrätty.

Falconbridgen tuotanto on täydelleen seisauksissa

Falconbridgen kaivostyöläiset eivät palanneet työhön torstaina ja keskiviikkona. Sudburyssa union haalilla pidetyssä Falconbridgen työläisten kokouksessa ilmeni tyytymättömyyttä Mine-Millin osasto 598 presidentti Don Gillisia vastaan hänen suhtautumisestaan työn seisaukseen.

Kokouksessa oli saapuvilla noin 1,000 Falconbridgen työläistä ja kun kokous oli kestänyt noin puolitoista tuntia pyynnöstä huolimatta Gillis päätti jatkaa kokousta, niin miehet jättivät haalin huutaen "Me menemme Skeadin tielle", jonne oli järjestetty Falconbridgen työläisten kokous.

Kokouksen aikana monet työläiset sanoivat Gillisille: "Näyttää siltä, että te toimitte yhtiön puolesta."

"Entä ne 15-17 tämän johdosta työstä erotettua miestä? Jätämmekö me heidät oman onnensa nojaan", myöskin kysyttiin.

Työnseisaus alkoi viime maanantaina Falconbridgen Hardy-kaivoksessa sen johdosta kun yhtiö määräsi, että kaikkien työläisten on käytettävä suojalaseja koko työvuoron ajan. Tämän jälkeen yhtiön työläiset Falconbridgen kaivoksessa sekä sulattimolla ja McKimin kaivoksessa lopettivat työnsä.

Viime tiistaina Mine-Mill union kansallisen komitean jäsen Ray Stevenson tarjosi Gillisille apua tilanteen selvittämiseksi, mutta Gillis kieltäytyi siitä.

Työnseisauksen alussa yhtiö uhkasi erottaa työläisiä työnseisauksen johdosta. Yhtiön apulaisjohtaja W. W. Westway sanoi kuitenkin torstaina, että yhtiö tulee harkitsemaan uudelleen aikaisempia uhkauksiaan työstä erottamisesta.

"Tuloksena siitä, että 2,000 työläistä ei ole ilmoittautunut töihin yhtiön kaivokset ja muut laitokset ovat melkein toimettomia ja sulattimon työt ovat täydellisesti keskeytyneet", sanoi hän.

Mr. Westway sanoi, että lehdissä ollut uutinen 17 työläisen työstä erottamisesta on "kokonaan väärä".

Perjantaina tiedoitettiin, että Ontarion ylioikeus on kieltänyt piketeeramisen Falconbridgen laitoksilla.

Ontarion maakuntapoliisilaitoksen komissioneri W. H. Clark tiedoitti torstaina, että tie on pidettävä auki Sudburyn lentokentälle.

Neelon-Garsonin poliisipäällikkö Cyril Calcraft tiedoitti torstaina, että Falconbridgen johtavalla valtatiellä on paljon autoja, mutta kaikki on järjestyksessä. On liikkunut huhuja häiriöistä, mutta poliisipäällikkö Calcraft sanoi, että hänelle ei ole ilmoitettu mistään häiriöistä ja sellaisia ei ole voinut tapahtua heidän tietämättään.

Japanin tynkäeduskunta ratifioi sotasopimuksen

Oppositioryhmät boikotoivat istuntoa, missä USAn—Japanin turvallisuussopimus ratifioitiin

Tokio. — Japanin tynkäeduskunta ratifioi kiivaan väittelyn ja poliittista kriisiä muistuttavan ilmapiirin vallitessa torstaina Yhdysvaltain ja Japanin sotasopimuksen, jonka mukaan amreikkalaiset saavat oikeuden pitää sotavoimiaan ja sotatukiasemiaan Japanissa.

Oppositioryhmät vastustivat kaikin mahdollisin keinoin tämän kohtalokkaan sopimuksen ratifiointia. Vähemmistönä ne yrittivät ensin estää istunnon pidon torstaina, mutta kun se ei onnistunut, niin sitten oppositio boikotti istuntoa. Kansanedustajain keskuudessa sanotaan olleen jopa nyrkkitappelua kin ja eduskunnan ulkopuolella oli 20,000 ihmistä käsittänyt kansalaiskokous, mikä vastusti kyseisen sotasopimuksen ratifiointia.

Eduskunnan ulkopuolella pidetyssä kansalaiskokouksessa puhunut Japanin kommunistisen puolueen johtaja Sanzo Nozaka sanoi, että "me vastustamme presidentti Eisenhowerin vierailua". Hän arvosteli keskustelun alaisena olevaa sotasopimusta korostaen, että sen perusteella tulee Japanista Yhdysvaltain siirtomaa.

Tämä sopimuksen ratifiointi menee nyt ylähuoneen hyväksyttäväksi mitä pidetään vain muodollisuutena. Ylähuoneen tulee ratifioida sen 30 päivän kuluessa tai muussa tapauksessa sopimus astuu automaattisesti voimaan.

TUNSI TIEN

Nuori mies saatteli kirkkoon vihille kukoistavaa leskeä. Heidän juuri alttarille astellessaan valo sammui. Syntyi hämmennystä ja hiljaista tirskumista. Jostain kuului ääni:

— Astele vain eteenpäin Kalle, kyllä Maiju jo tien tuntee.

Vieraita saapui Beaver Laken juhliin

Tänään (perjantaina) puolen päivän aikaan saapuivat Port Arthurista Aili Kaarela, Allan Vesterbacka ja P. Voutilainen Sudburyyn ja kävivät toimituksessamme. Aili ja Paavo menevät Beaver Lakelle haalin avajaisjuhlaan, jossa Aili tulee esittämään voimistelua. Vesterbacka matkusti Torontoon.

K-puolue tuomitsee lautakunnan suhtautumisen

Canadan Kommunistipuolueen Sudburyn piirikomitea on lähettänyt protestin Sudburyn katolisten koulujen lautakunnalle, joka on suhtautunut erittäin paheksuttavasti lakossa oleviin katolisten koulujen talonmiehiin. Tämän johdosta komitea on lähettänyt kirjeen, jossa sanotaan:

"Hälyyntyneenä toisten Sudburyn hyvien asukkaiden kanssa teidän työläisvastaisen määräyksen johdosta kun sanotte talonmiehille, että "palatkaa takaisin töihin taikka lautakunta tuntee itsensä vapaaksi panemaan muut työhön teidän tilallenne", me ehdotamme teille sivistyneen työnantajan tavoin ryhtymään rehellisiin neuvotteluihin talonmiestenne kanssa, joilla on oikeus valittaa palkka- ja työsuhteita."

Koulujen talonmiehet palanneet töihin

Sudburyn katolisten koulujen lautakunta piti hätätilakokouksensa torstai-iltana, mutta tehdyistä päätöksistä ei ole vielä saatu tietoja. Kokous pidettiin sen johdosta koska 25 katolisen koulun talonmiehet menivät lakkoon viime maanantaina unionsa tunnustamisen puolesta.

Talonmiehet palasivat töihin torstaiaamuna odottamaan koululautakunnan päätöstä. Aikaisemmin Ontarion työsuhdelautakunta hylkäsi työläisten anomuksen saada Public Service Employees unio edustamaan heitä. Palkkoihin nähden on myös ilmennyt tyytymättömyyttä.

Kirkkoneuvosto haluaa neuvottelua rotusyrjinnästä

Geneve. — Maailman Kirkkoneuvosto on ehdottanut siihen kuuluvalle Etelä-Afrikan kirkoille lähettää edustajansa neuvottelemaan tilanteest aEtelä-Afrikassa.

Neuvoston kirjeessä, tiedoitettiin maanantaina, sanotaan neuvottelujen koskevan myöskin mitä evankeliumi merkitsee rotujen kesken.

Viime kuussa Kapkaupungin anglikaanisen kirkon arkkipiispa tri Joost de Blank kehoitti Maailman Kirkkoneuvostoa ryhtymään toimenpiteisiin Hollannin Reformeerattua kirkkoa vastaan koska se tukee Etelä-Afrikan hallitusta sen rotusyrjintäpolitiikassa.

Jos Etelä-Afrikan kirkot suostuvat neuvotteluun niin kokous pidetään jolloinkin ensi syksynä.

Maailman Kirkkoneuvosto v. 1954 hyväksyi päätöslauselman, jossa sanotaan, että "mikä hyvänsä syrjintä, joka perustuu rotuun, ihonväriin taikka kieliryhmään on ihmisen kristillisen periaatteen ja Kristuksen kirkon luoneen vastaista".

Kirjailija Pasternak sairastunut

Moskova. — Neuvostoliittolainen runoilija ja kirjailija, Boris Pasternak, joka sai v. 1958 Nobel-palkinnon kirjallisuudesta, on sairastunut vakavaan sydänvikaan ja verenvuotoon vatsassa, ilmoitetaan hänen kotikylästään. Hän on 70 vuoden ikäinen.

Pasternakin ilmoitetaan olevan kotonaan Peredelkinossa, 15 mailia Moskovasta. Hän ei voinut lukea eikä vastaanottaa vieraita.

Neuvostoliiton tunnetuimpien sydänvikalääkärien ilmoitetaan anta van hänelle hoitoa ja hänen ilmoitetaan voivan niin hyvin kuin voidaan odottaa hänen iässään ja kunnossaan olevan ihmisen voivan.

U-2-välikohtaus on todiste USAn hyökkäyshalusta — Mao

Hongkong. — Amerikkalaisen U-2-koneen toukokuun 1 pnä aiheuttama välikohtaus on uutena todisteena Yhdysvaltain imperialismin hyökkäyssuunnitelmista, sanoi Kiinan kommunistipuoluene johtaja Mao Tse tung.

Hän puhui Vuhanissa vierailevllle japanilaiselle, kuubalaiselle, brasilialaiselle ja argentiinalaiselle valtuuskunnalle.

Eräät henkilöt ovat kuvanneet presidentti Eisenhoweria mieheksi, joka rakastaa rauhaa. Toivon näiden uusien tosiasioiden muuttavan heidän mielipiteensä, Mao huomautti.

Kiinan kansa suhtautuu positiivisesti edessä olevaan huippukonferenssiin, johtakoonpa se suuriin tai pieniin edistyksiin tai vaikkapa ei saavutettaisi minkäänlaista edistymistä, hän lisäsi.

LAKATKAA SUREMASTA -- SYDÄNTAUTIANNE

Toronto. — Sydäntautisten pitäisi lakata suremasta "pumppuaan" ja mennä mahdollisimman pian takaisin työhön, edellyttäen, ettei heidän työnsä ole liian kovaa.

Tämän neuvon antoi Canadan yksi johtavin sydäntautien spesialisti, tri D. R. Wilson, joka osallistui täällä Royal York hotellissa pidettyyn Ontarion lääketieteellisen yhdistyksen vuosikokoukseen.

Sydäntautipotilaan suurimpana vaarana on kotona oleilu. Hän saa tunnelman, että hänen päivänsä ovat luetut vaikkei lääkäri sitä sanokaan" selitti tri Wilson joka toimii lääketieteen professorina Edmontonin yliopistossa.

Sydänhoidon suhteen on omaksuttu viimeksikuluneina vuosina vain muutamia uusia menettelymuotoja — levon muodostaessa vieläkin pääasiallisimman 'lääkkeen' — mutta lääkärit eivät enää suosittele pitkää lepoa ja työstä poissaoloa, selitti tri Wilson.

Hän selosti, että jos henkilön sydän on kyllin voimakas tarpeellisen työn teossa, muutaman viikon lepo sydänkohtauksen jälkeen on kaikki mitä tarvitaan, edellyttäen luonnollisesti, että samaan aikaan on otettu käytäntöön muutkin tarpeelliset korjaukset.

Jotta potilas voisi mennä pikemmin takaisin työhön, potilaalle annetaan nyt uusia pillereitä jotka kontrolloivat suolan ja veden vastaanottoa ruumiissa — sillä ne molemmat rasittavat väsynyttä sydäntä.

Sydäntautisten keskuudessa on henkisen työn tekijöillä parempi mahdollisuus kuin sekatyömiehillä. Loppujen lopuksi, sanoi tri Wilson henkisen työn tekijä istuu työtä tehdessään, eikä mielialan jännityksellä ole niin suurta vaikutusta sydänvikaan kuin on oletettu.

SEKAVAA MOLEMMILLA

Mies yritti muistella asioita uudenvuodenaamuna senjälkeen kun hän oli tullut vaimonsa kanssa varhain aamulla uudenvuodenpaarteista.

— Sinuako minä niin kiihkeästi suutelin siellä haalin eteisessä?

— Mihin aikaan illasta? tiedusteli vaimo.

LAKIMIES
Teuvo A. Eloranta

Sudburyn piirin poika, syntynyt ja kasvanut Copper Cliffissa, missä hän sai kansa- ja korkeakoulusivistyksensä. Hän suoritti kemianinsinöörin tutkinnon Toronton yliopistossa vuonna 1953, jatkaen koulunkäyntiään saman yliopiston lakiluokalla, suorittaen tutkintonsa vuonna 1957. Vuonna 1959, kesäkuun 25 päivänä hän suoritutti lakimieheksi Osgoode Hall'issa. Asuu nyt Sudburyssa ja harjoittaa lakimiestointaan DeDiana ja Yankovich lakimiestoimistossa, 164 Elm St. East.

Eisenhower vieraili Portugalissa

Lissabon. — Yhdysvaltain presidentti Eisenhower saapui tänne torstaina 24 tunnin vierailulle matkalla kotiinsa epäonnistuneista huippuneuvotteluista.

Lentokentällä häntä vastassa oli Portugalin presidentti amiraali Americo Deus Rodrigues Thomaz, joka sanoi: "Olette juuri saapuneet liittolaistenne ystävälliseen maahan."

Vastassa oli myös 71 vuoden ikäinen diktattori-pääministeri tri Antonio Oliviera de Salazar, joka on yksin hallinnut tätä 9,000,000 asukkaan maata 31 vuotta ja pitänyt Portugalin lujasti Yhdysvaltain linjalla.

Vastauksessaan tervehdykseen Eisenhower sanoi: "Ei ole olemassa mitään suuria ongelmia Portugalin ja Yhdysvaltain välillä. Meidän koko historiamme sitten maan synnyn on ollut ystävyyden historiaa ja ystävyydessä olemme yhdistyneiden Kansakuntien jäseninä ja olemme molemmat NATO-liitossa."

KOKOUSKUTSU
Beaver Laken Maatalous- ja Osuustoimintaklubin
VUOSIKOKOUS
pidetään
toukokuun 31 p.
klo 12 päivällä
CSJ:n os. haalin
alakerrassa.
Kaikki jäsenet kokoukseen. Paljon tärkeitä asioita.
YRJÖ PALOMAKI, sihteeri.

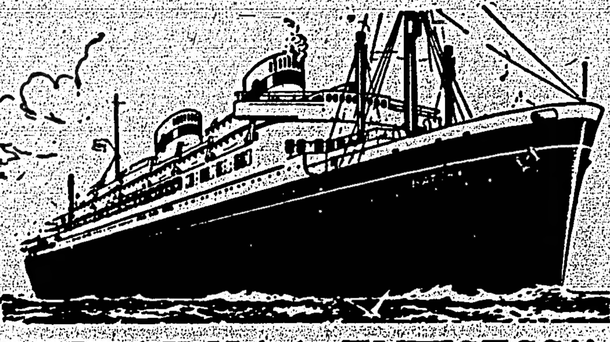

VIERAILKAA ENTISESSÄ KOTIMAASSANNE
Matkustakaa hyvin tunnetulla ja ystävällisellä
M.S. BATORY
CANADALAISESTA SATAMASTA
SOUTHAMPTONIIN ja KÖÖPENHAMINAAN
mistä on hyvät yhteydet kaikkialle Suomeen
Matkustaessanne MS BATORYLLA te nautitte hyvästä, lämpöisestä mielialasta, ystävällisestä miehistöstä ja tunnetusti hyvästä ruoasta.
Vielä hyviä paikkoja saatavana KESÄN KULKUVUOROIHIN
MONTREALISTA — Heinäk. 15 ja elok. 12 p.
Tehkää paikkatilauksenne NYT "Säästökauden" kulkuvuoroihin:
SYYSKUUN 9, LOKAKUUN 11 JA MARRASKUUN 10 P.
Saadaksenne tietoja tai laivapaikkoja tiedustelkaa paikalliselta asiamieheltänne tai
GDYNIA AMERICA LINE
Pickford & Black Limited — General Agents
192 Bay St., Toronto 1, Ontario

Gdynia America Linjaa edustaa:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

Kiirehtikää kunnostamaan pihaanne ja puutarhaanne

Liikkeestämme löydätte suuren varaston PIHARUOHON, KUKKIEN ja KASVISTEN SIEMENIÄ sekä tarpeellisia lannoitusaineita, maanviljelyskalkkia ja työkaluja. Lisäksi voimme antaa teille hyödyllisiä neuvoja puutarhanhoitoon nähden.

ISTUTUSSIPULIMME MYYMME LOPPUUN HALVALLA
25¢ pauna — 5 paunaa $1.00

LAATUAPULANTOJA

Pihojen apulantoja
EVERGREEN (6—9—6)
40 lbs. 2.98 — 80 lbs. 4.95
MILOGRANITE
80 lbs. 4.95
VIGORO
5 lbs. 70c — 10 lbs. 1.05
25 lbs. 1.95 — 50 lbs. 2.95

Lampaanlantaa
Tätä voidaan käyttää kaikkiin tarkoituksiin.
5 lbs. 65c — 10 lbs. 1.00
25 lbs. 1.90 — 50 lbs. 3.10

Luujauholantaa
Tämä on erikoisen edullista kukille ja erikoisestikin isoille, kuten gladiolille, ruusuille ym.
5 lbs. 80c — 10 lbs. 1.30
25 lbs. 2.50 — 50 lbs. 4.30
100 lbs. 7.60

Suuri varasto kaikenlaisia maanviljelysapulantoja

SUOMALAINEN PALVELU
Edward Grain LTD.
COCK O' THE NORTH LAATU REHUSEOKSIA
SIEMENIÄ, VILJAA JA SUOLAA
66 ELM ST. WEST — PUH. OS. 5-6421 — SUDBURY

SUDBURYN SUURIN SUOMALAINEN KIINTEIMISTÖLIIKE
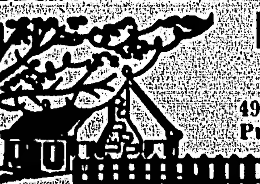
LAINE AGENCIES
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto
49 Elgin St. N. Vastapäätä poliisiasemaa
Puhelin OS. 5-6427 — Koti OS. 4-4167
VAKUUTUSEDUSTAJA PENTTI PENTTILÄ
Avoinna koko päivän 9 ap.—5 ip. lauantaina 9 a.p.—12 p.

NYT NÄYTTEELLÄ
1960 VOLKSWAGEN-AUTOT
Varustettu ihmeellisellä ilmajäähdytetyllä moottorilla — ei jäädy, ei kiehu!
Taloudellisia, mutta samalla turvallisia ja luotettavia.
Custom-mallit täydellisinä $1655
PAWSON'S (Sudbury) LIMITED
150 Durham St. S. — Elgin kadun risteys — Sudbury

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
LENTO — BUSSI — JUNA — LAIVA-matkoja — Passeja — Viisumeja
PALVELUKSEMME ON MAAILMAN LAAJUINEN
Vähittäismaksuja järjestetään lentomatkoja varten. Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten. Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme.
CARLSON TRAVEL BUREAU, 17 McGolrick Block, Port Arthur, Ont. Puhelin 5-6615
O. K. JOHNSON & CO. LTD., Matkailutoimisto, 697 Bay St., Toronto, Ont. Puhelin EM. 6-9488
RITARI AGENCIES LTD., Matkailutoimisto, 7 Cedar St., Sudbury, Ont. Puhelin OS. 5-5685